

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجشنبه (۸) بهمن ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب :

- ۱- قرانت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- قرانت تلگرام جوانیه وتلگرام معروضه به پیشگاه شاهنشاه آریابهرمناسبت سالروزانقلاب ششم بهمن .
- ۳- بیانات قبل ازدستور- آقای: مهندس صالحی
- ۴- خانم جهانبانی وآقایان: دکترمهذب- مؤیدامینی
- ۵- تصویب صورت جلسه .
- ۶- تقدیم یک فقره دیون بوسیله آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی .
- ۷- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع بهتصمیم قانونی دائرنهنامهگذاری روزلزبون خدمتگزاران بشروارسال به مجلس سنا .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور اول کمیسیون اصلاحات ارضی وتعاون روستائی راجع به لایحه مواد الحاقی به قانون تقسیم وفروش املاک مورد اجاره بزراعین مستاجرمصوب ۲۳/۱۰/۲۷ وارسال به مجلس سنا .
- ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بلایحه اجازه حمل واستعمال اسلحه به نگهبانان بانکها .
- ۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بلایحه اصلاح ماده ۱۳۶ قانون مجازات عمومی .
- ۱۱- طرح گزارش کمیسیون تقریغ بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور .
- ۱۲- طرح گزارش کمیسیون بودجه واجع به ۱۳- ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قرانت اسامی غائبین جلسه قبل
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرانت میشود .
(بشرح زیرخوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان :

- امری - موقر - دکتر صاحب قلم - دکتر مدنی -
شهرستانی - زرگرزاده - دکتر خسروی کردستانی - دکتر صالحی - رضیازاده - آموزگار - کریم بخش سعیدی -

غائبین مریض- آقایان :

ضیائی احمدی-پرویزی-دکترمبین سلیمانی کاشانی

تعاونی باعضویت بیش از يك ميليون و بانصد هزار خانوار کشاورز در نقاط مختلف کشور تشکیل شده است و بیست شرکت سهامی زراعی و دویست و بیست خانه فرهنگ روستایی نیز ایجاد گردیده است. در مورد بهداری در سال ۱۳۴۱ تعداد تخت در بیمارستانهای سراسر کشور بیست هزار بود و این رقم در سال ۱۳۴۹ به ۳۵ هزار رسید تعداد درمانگاه در سراسر مملکت یک هزار و یکصد بود و در سال ۱۳۴۹ به ۲۵۰۰ باب بالغ شد.

در سال جاری نسبت بزشکان در روستاها و بخشها که در سال آغاز انقلاب فقط ۳٪ کل بزشکان کشور بوده به ۲۲٪ رسیده است در سال ۱۳۴۱ تعداد جمعیت روستایی که قادر با استفاده از خدمات درمانی بودند از يك ميليون نفر تجاوز نمی کرد و این رقم در سال ۱۳۴۹ به هشت ميليون نفر رسید البته موارد دیگر هم هست مثلاً در مورد آب و برق قدرت نصب شده در تمام مملکت از ۴۰۰ هزار کیلووات در سال ۱۳۴۱ بيك ميليون و ۵۰۰ هزار کیلووات تمام مملکت به دو ميليون و ۷۰۰ هزار کیلووات خواهد رسید.

در مورد سهیم شدن کارگران در سود کارخانه ها در حال حاضر يك ميليون و ۶۰۰ هزار کارگر حقوق بگیر و دستمزد بگیر در ۲۲۷۰ کارگاه مشغول بکارند و ۳۳۲ سندیکای ثبت شده کارگری و ۱۴۱ سندیکای ثبت شده کارفرمایی تشکیل شده است فقط در سال جاری یکصد و شصت هزار کارگر از فرمول سهیم شدن کارگران در سود کارگاهها بهره مند شده اند و بطور متوسط بین ۴۰ تا ۴۵ روز حقوق بابت سهم خود از سود ویژه کارگاهها دریافت داشته اند و این رقم در بعضی جاها از ۹۰ روز هم بیشتر است.

در امور کشاورزی شاهنشاه توجه خاصی پیشرفت کشاورزی در کشور داشت و دارند بطوریکه توجه فرمودند در برنامه پنجم اعتبار بیشتری برای کشاورزی تخصیص داده شده در اثر برنامه های ابتکاری ملوکانه و فعالیت دولت خدمتگزار حزبی جناب آقای هوبدا برنامه کشت و صنعت بتدریج بمرحله اجرا درآمده است. در این مورد شاهنشاه در مصاحبه مهم مطبوعاتی اشاره فرمودند: «خوشبختانه

امکانات ایران طوری است که ایران میتواند نمونه کامل يك مملکت صنعتی و کشاورزی باشد. « و پس از توجه به نزولات آسمانی وسیله سد بندی میفرمایند «طبیعی است که کشت و صنعت باهم توأم خواهد شد و فرآورده های کشاورزی تبدیل بمواد غذایی خواهد شد یا مواد صنعتی و آخرین مندهای کشت و صنعت را جمع خواهیم کرد در این زمینه چند قرارداد امضاء کرده ایم، شاهنشاه آریامهر علاوه بر توجه خاصی که به پیشرفت مملکت و رفاه و آسایش و بهروزی مردم میبذول میفرمایند سعادت معنوی مردم ایران و حفظ و تعظیم شعائر دین مقدس اسلام توجه خاصی میبذول داشته و میدارند و در مصاحبه تاریخی خودشان ضمن اشاره باینکه هیچ جامعه ای بدون دین قوام صحیحی ندارد و مزده تشکیل سپاه دین میفرمایند: «بعد نیست که در آینده ما يك سپاه دین هم ایجاد بکنیم تا اگر بین این طلاب علوم دینی کسانی باید خدمت نظام وظیفه بروند این خدمت را انجام دهند. البته ما ترجیح میدهم که اگر سپاه دینی تشکیل دادیم اینها را به آن سپاه بفرستیم زیرا بهمان اندازه ای که ما میگوئیم کار دولت از کار مذهب جداست و (اختلاط را دیدیم چند سال پیش چه نتایجی داشت) و بهمان تناسی که در آن قسمت سخت گیری می کنیم مردم را بدین داری تشویق میکنیم زیرا هیچ جامعه ای بدون دین قوام صحیحی ندارد»

ولی به بینم که يك جامعه کاملاً ماشینی چگونه گرفتار فساد و لغزش میشود بطوریکه امروز مناظر عجیبی در دنیا می بینید. يك مقدار جمعیت دنیا از روی بی اعتقادی بدین دست بکارهایی میزنند که انسان بعضی اوقات حقیقتاً وحشت می کند که عاقبت خود این بدبختها چه هست و عاقبت جامعه بشری اگر این وضع ادامه داشته باشد چه خواهد شد و آیا این تمدن ما مقابل دوام است یا از بین خواهد رفت و منفجر خواهد شد و اگر بشود چه بجای آن می آید، یقیناً در یوزگی، بیکارگی و بیعلاقگی.

همه مردم ایران بوجود چنین پادشاه دادگستر و مسلمان و دانشمندی افتخار نموده و در برابر این افکار بلند و توجه خاص ملوکانه به توسعه و ترویج دین مبین اسلام که تعلیمات آنرا بهترین دستور و سرمشق زندگی میدانند سر تعظیم فرود می آورند (صحیح است - احسن).

بالاخره یکی دیگر از اثرات درخشان و بی سابقه انقلاب سفید که شاهنشاه آریامهر بان اشاره فرمودند افزایش در آمد سرانه است در سال ۱۳۳۹ در آمد سرانه ایران تقریباً دوازده هزار ریال بود. در سال ۱۳۴۹ این رقم تقریباً بیست و چهار هزار ریال رسیده و ممکن است از این بیشتر باشد یعنی در عرض ده سال در آمد سرانه دو برابر شده است.

انقلاب سفید را از آنرو همه مردم ایران گرامی میدارند که بر پایه و اساس عشق و علاقه شدید و بیوندناگستنی شاه و ملت بیکدیگر استوار بوده و میباشد این انقلاب بهمه مردم ایران تعلق دارد از بزرگ و کوچک. زن و مرد. روستایی و شهری. کاسب و کارگر، استاد و دانشجو و بالاخره همه مردم ایران از ثمره شیرین این انقلاب بهره مند میشوند امروز چراغ خانه روستا شین ملایری در سایه انقلاب سفید و بهمت والای شهیر بار دانشمند از برق سدمحمد رضا بهلوی که هزارها کیلو متر با آن فاصله دارد روشن شده است در مراسم باشکوهی که در تعطیلات زمستانی برای افتتاح مرکز انتمنال نیرو در شهر ملایر برپا شده بوده همه یکدل و یک زبان به بانی انقلاب دعا میکردند و دوام عمر و بقای سلطنت شاهنشاه آریامهر را از خدای بزرگ مسئلت داشتند مردم ایران بارهبری پادشاه خردمند و توانای خود

بپاخاسته اند تا با سعی و کوشش و فعالیت خستگی ناپذیر با اجرای کامل منشور اصل انقلاب سفید شاه و ملت روز بروز بزندگی خود بهبود بخشند و بهترین زندگی را برای خود آماده سازند زیرا همانطور که شاهنشاه محبوب ما فرموده ایران همیشه خدائی داشته و محکوم به پیشرفت و با سعادت زیستن است. روز ششم بهمن مردم شاهدوست و وطن پرست ایران بار دیگر با صفای باطن و قلبی مملو از مهر شاه و وطن دستهای توانای خود را بسوی آسمان دراز کرده و يك یار دیگر آفریدگار توانار از این همه نعمت آزادی و پیشرفت که در سایه رهبری خردمندانه شاهنشاه آریا مهر نصب آنها شده است نیایش کردند (صحیح است) و در ودهای قلبی خود را بر مقدم رهبر انقلاب پیروز مند ایران نثار کردند (صحیح است) فریاد های پیروزمندانه و جاوید شاه آزاد زنان و آزاد مردان مرز بوم ما از کرانه های رود ارس تا سواحل بحر خزر و خلیج فارس از شرق تا غرب از شمال تا جنوب ایران زمین همه جا در فضای وطن می پیچد و همه

جاغرق شادی و سرور بود (صحیح است).
تظاهرات باشکوه عظیم گروههای حزب ایران نوین (کشاورزان - زنان - کارگران - جوانان - روشنفکران - اصناف و سایر طبقات) و هزارها هم مسلکان مادر این روز بزرگ در تهران و شهرها و روستاها ورژه آنها از مقابل تمثال مبارک شاهنشاه آریا مهر و گلریزان بیکره رهبر محبوب ملت ایران نشان داد که پاسداران انقلاب سفید شاه و ملت دوش بدوش برادران و خواهران شاهدوست و وطن پرست خود در تمام کشور آماده پاسداری از منشور مقدس انقلاب سفید بوده و به بهای جان خود آنرا حفظ خواهند کرد (صحیح است).
باش تا صبح دولتت بدمد

کاین هنوز از نتایج سحر است

(احسن - احسن)

رئیس - خانم جهانبانی تشریف بیاورید.

جهانبانی - با اجازه مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی و همکاران محترم.

روز تاریخی ششم بهمن را که روز تولدی تازه در حیات اجتماعی و سیاسی ملت ایران است بعموم هموطنان عزیز و همکاران محترم تبریک عرض میکنم براستی آنچه عظمت و شکوه و جلال در این روز امیدبخش و غرور آفرین بچشم میخورد که هیچکس هر قدر نویسنده زبردست و با اطلاعی باشد نمیتواند عظمت بزرگ این زمین ایران را در صحنه پهناور ایران زمین بزرگای میلیونها دهقان و کشاورز و اصناف و زنان آزاد شده و روشنفکران که بارزده منظم خود با فریاد جاوید شاه موفق و پیروز فریاد انقلاب سفید و اصل شاه و مردم برشته تحریر در آورد (صحیح است) عظمت این انقلاب اثرات این انقلاب و اعتقاد مردم بدان مطلبی است جاودانی و فنا ناپذیر، درود به رهبر عالیقدر ایران، درود بکوشندگان در این راه حقیقت (احسن). ما افتخار داریم که در عصر درخشان آریامهر زندگی میکنیم و قدم بقدم شاهد همه پیروزیها هستیم چه از نظر اجتماعی و اقتصادی و چه از نظر سیاست خارجی و خلاصه در سایه سیاست مستقل ملی بتدبیر رهبری خردمند و توانا افتخار خدمتگزاری داریم ماهر روز شاهد ورق خوردن تاریخ و صفحات درخشان و طلائی آن هستیم (صحیح است). در اینجا وظیفه دارم در عداد خدمتگزاران قسمتی از کوشش های شورای زنان حزب

بناستار انقلاب را که دارای ۳۰ شعبه نیرومند در سراسر کشور است باستحضار برسانم. مسلماً همگی مامصاحبه مضوعاتی بسیار آموزنده و درخشان را رهبر عالیقدر خود را در روز چهارم بهمن شنیده ایم و در شمار عالیترین سرمشق زندگی بشری و مثل همیشه یکی از درخشانترین فرمایشات ملوکانه پیوسته مد نظر داشته و خواهیم داشت (صحیح است) مباحثه جالب و شادمانه در باره نفت و وضع اقتصادی و سایر مسائل مذهبی مضامین مهم مملکتی و جهانی بود و بی ما جمعه زنان ایران علاوه بر همه فرمایشات ملوکانه سهم افتخار آفرین داشتیم در قسمتی که شاهنشاه در جواب خبرنگار از زنان اظهار رضایت و مرحمت فرمودند واقعاً سرآفتاب رساندیم و برادران تکلیف و وظیفه ما با اینهمه نطف و مرحمت چیست چه کنیم چه خدمات بیشتری انجام ندیم که تاحدی جوابگوی مراسم شاهانه باشد (صحیح است) در اینجا باید بگویم که زنان تقاضا دارند تا آنها باز هم خدایات بیشتری از جاع شود گروههای بیشتری را بکارهای پرستوئیت بگمارند تا نایبیت خود را با خدمات صادقانه و مؤثر باز هم بیشتر و بیشتر به ثبوت برسانند میدانم اکنون در همه مقدمات کشوری و لشگری زنان بکارهای مهم اشتغال دارند ولی تقاضای آنست که بر تعداد زبان در کارهای مختلف بمنظور ادای خدمتگزاری افزوده گردد و مادران حزب باستادار انقلاب گروه زنان چه میکنند و چه نقش مهمی در تربیت سیاسی زنان بعهده دارند امروز بتفصیل در این باره سخن نخواهم گفت زیرا فرصت کم است در فرصت مناسبی باستحضار خواهد رسید فقط بذكریک نکته مبادرت میورزد آنچه مسلم است علاوه بر انجام کلیه مقررات حزبی و آنچه که برادران ما انجام میدهند شورای زنان عقیده دارد که مصداق «مادر دانا توانا پرورد» فرزند خویش یعنی مادری که مکتب سیاست دیده و آنگاه بامور کشور بوده و بطور منظم و پیگیر آموزش حزبی ببینند دانو توانا خواهند بود آموزش و پرورش و اصولاً فرهنگ مملکت با آن حد رسیده است که زنان تحصیل کرده ما که گروه گروه از دانشگاهها و مدارس عالی و دبیرستانها خارج میشوند و با مشغول تحصیلند زنان باسواد و زنان کم سواد همه و همه به نسبت سطح دانش خویش دانش سیاسی بیاموزند دیگر هر زنی باید وضع کشورش را بشناسد زنانی که بعالیترین مقام تحصیلی میرسد مسلماً قابل تحسین است ولی

کافی نیست باید در مکتب سیاسی کشور خویش را و سیاست مستقل ملی کشور را و تاریخ مملکت و فلسفه آن را و رمز و راز و سر بقاء ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی ایران را و دلیل مخالفتهای موسمی خیراتکاران را بداند و شخصاً پس از گرفتن آموزش کافی و مطالعه کثیفی در این خصوص و بحث و گفتگو دارای عقیده سیاسی حزبی و مستدلئی شوند تا بتوانند فرزندان خویش را در طریق ترقی کشور هدایت کنند (صحیح است) بیخاض دارم بکی از هم مسلکان عزیز در سخنرانی خطاب بزرگان گفت فرق بک زن حزبی با یک زن غیر حزبی اینست که زن تربیت شده در مکتب سیاسی مثلاً اگر بگردد فرزندش از دانشگاه بیاید و بگوید مادر بچه ما بعضی حرفها میزدند راجع بانقلاب سفید صحبت میکردند مادر من حقیقت را نمی دانم مطلب چیست و عات این هیاهو چیست؟ در اینجا بک مادر آموزنده مکتب سیاست انقلاب ایران شخصاً معتقد با اصول مسلم انقلاب شده است و در جریان سیاست روز قرار دارد و میدانچه دستهای پلیدی در کار است فوراً بالبخند بسیار مادرانه و ماهرانه میگوید فرزندم بدانکه هر وقت در ایران صحبت از حقوق حقه خود میکنیم خاصه با قدرت و توانائی امروز ایران بارش نیرومند و دلیر ایران هر وقت در دو قدمی آرزوها قرار میگیریم دشمنان ایران که می بینند و می دانند باینرو مندی کامل بدان دست خواهیم یافت آتش افروزان خائن و یامزدوران اجنبی را که بسیار عده معدودی هستند براه میاندازند فرزندم برای ما نام شاه و مین یکی است و ما آنرا یکجا آموخته ایم اینهمه سعی و کوشش رهبر کشور ما اینهمه خدمتگزاری صادقانه دولت بیدار ما بخاطر آنست که در آینده جوانان ما آبرومندتر و مرفه تر زندگی کنند و آبروی بین المللی وطن ما و مردم وطن ما روز بروز افزایش یابد (احسن است) شعار همیشگی ما خدا شاه و ایران است ولی زنی که مکتب سیاست ندیده باشد نمیداند چگونه استدلال کند زیرا از جریان سیاست روز آگاه نیست همه میدانیم حرف مستدل مادر آنها مادی دانا چه اثری در روحیه فرزند میگذازد. مادران زمینه یعنی آنگاه زنان از سیاست روز در کلیه طبقات اعم از روشنفکران محصلان و سایر گروه زنها پیشرفتهای بسیاری کرده ایم و اکنون بخواست خداوند گروههای تازه ای از جوانان تحصیل کرده بکار آماده نمودن سایر خواهران خود میباشند در سراسر کشور

همه زنجیروار دست بدست هم داده و تاقلمان از طیش باز نایستد سرعت پیش میرویم ما سربازان فداکار انقلاب ایران هستیم و در راه بشر رساندن آن با جان و دل کوشا خواهیم بود باشد که بک از هزار مراحم ملوکانه را جوابگو باشیم در این زمینه باز هم بتفصیل مطالبی باستحضار خواهد رسید (احسن است) (احسن است)

رئیس - آقای دکتر مذهب بفرمائید.

دکتر مذهب - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم. جلسه گذشته همکاران ارجمند در خصوص اهمیت روز ششم بهمن مطالبی اظهار فرمودند و در باره بزرگداشت روز ششم بهمن سخن گفتند. مسلماً روز ششم بهمن روز بسیار بزرگی در طول تاریخ ملت بزرگ ایران است (صحیح است) ششم بهمن روزی است که فصل جدیدی در تاریخ ملت ایران باز میکند مردمی که دارای بک حس وطن پرستی ملیت شده دوستی خاصی هستند در شش بهمن سال ۱۳۴۱ بنیاد رهبر بزرگ خود زندگی جدیدی را آغاز کردند (صحیح است) این احساسات ملی این وطن دوستی و شه پرستی مسلماً جزئی از خون آریائی و خون ایرانی است (احسن است) متأسفانه گاهی بعضی کوشیده اند دانسته یا ندانسته و یا بالهام از خارجی از این احساسات پاک و بی شائبه ملت مناسوه استفاده کنند و حتی بمقتضای تلاش کرده اند که این احساسات بی شائبه را از بین ببرند بدون شک یکی از دلائل مسلم ملیت و استقلال ما در تمام طول تاریخ حیات ملت ایران همین اصالت آریائی همین خصلت وطن پرستی و خوی شاه دوستی است (صحیح است) همه میدانیم ملت هائی در طول تاریخ آمده و رفتند ولی ملت ایران باقی ماند و باقی است و همیشه باقی خواهد ماند پس تعجبی نیست اگر مغرضین، اگر بیگانگان و بسیاری از آنها اگر استعمارچیان و استثمارچیان و اگر آنها که اسم نئو کولونیالیسم بخود میگذارند بیدار بگردان آنها را بدین وصف می خوانند کوشیده باشند این خصوصیت ملی ما را تا آنجا که ممکن است تضعیف کنند و با از بین ببرند خصوصیت ایرانی و بیوند بین شاه (ملت بزرگترین سد استعمار و استثمار آنها بوده و هست و همانطور که عرض کردم استعمارچیان همیشه خواسته اند آنرا از بین ببرند و مسلماً بدون از بین بردن روحیه ملت ایران، از بین بردن ملیت ایرانی، خارجی هرگز نمیتوانسته افکار خودش را در

این مملکت بمرحله اجرا بگذارد. در تاریخ مملکت ما متأسفانه صفحات تاریکی چشم می خورد. بوده زمانهائی که قسمت هائی از این مملکت باشغال خارجی درآمده ولی هرگز روح ایرانی هرگز ملیت ایرانی هرگز خصوصیات آریائی این ملت به اشغال خارجی در نیامده (صحیح است) و این خود خارجی ها بهتر از همه میدانند که این خون ایرانی است که رمز بقاء ملت ایران در آن هست. ما در دوران عمر خود کراراً شاهد تلاشهای مذبحخانه بسیاری از بیگانگان بوده ایم آنها عواملی در این مملکت تربیت کردند بیک عمر زحمت کشیدند تا حتی بوسیله آنها گل ملیت ما را برپا کنند عده ای را در لباس وطن دوستی مین دوستی تربیت کردند چند نقشه هائی که نکشیدند چه عوام فریبی هائی که نکردند و باید اذعان داشت که واقعاً برای حس ملیت و اتحاد ملی ما خطراتی هم بوجود آمد نقشه های بسیار دقیق و خائنه ای کشیدند و میرفت که برنامه آنها عملی شود و بی در هر موقع که ملت ما با بحران خطرناکی روبرو شده خدای ایران، ایران را نجات داده کتابی است که بک امریکائی باسم میلیرن نوشته و در خصوص آریائی در یکی از صفحاتش می نویسد: «موقعی که هواپیمای شاهنشاه بر زمین نشست ملت ایران دوباره آرامش یافت و گرداگرد شاهنشاهش جمع شد» بهر حال خیال میکنم خبائاتی که آنها باین ملت کردند از همه مهمتر تضعیف روحیه ایرانی بود جریحه دار ساختن احساسات ملی ما بوسیله تاحدی ملی ما بود ایجاد تاحدی یأس بین مردم ما بود ولی همانطور که همکاران محترم مستحضرنند چند سالی نگذشته بود که ملت ایران در روز ششم بهمن بنیاد شاهنشاه خود پاسخ مثبت داد و تمام نقشه هائی را که خارجی ها کشیدند مجدداً نقش بر آب شد و ملت ایران روز ۶ بهمن را گرامی داشت و کوشید در بزرگداشتش شرکت کند احساسات ملی ایرانی مجدداً نضح گرفت و روزنه های انقلاب شکوفان تر گردید نموداری از این احساسات ملی که در پرتو انقلاب بعد از آن همه حکایات که خود خاتم ها و آقاییان بهتر از من میدانند تجلی یافت بر پر روز بود احساساتی که مردم ایران نشان دادند برای هر بیننده غرور آمیز است و برای خارجی تعجب آور و باید خارجی ها حساب کار خود را بکنند

پریروز مردم آمده بودند. خودشان آمده بودند تا بار دیگر از شاهنشاه خود سپاسگزاری کنند ملت ایران و شاهنشاه ایران یک اتحاد پایدار دارند و این اتحاد ناگسستنی است خدای شاهنشاه ایران خدای ملت ایران حافظ آن است آنچه که شاهنشاه ایران فرمودند از زبان فرد فرد ایرانی میباشد (صحیح است) و این صدائی است که از ملت ایران بلند میشود باید تمام دنیا و تمام اربابان نفتی و دولتهای خارجی این را بدانند و خوب میدانند که دوران زورگویی سپری شده و اگر با ایران و ملت ایران رابطه تجاری و سیاسی و اقتصادی داشته باشند این فقط و فقط در چهارچوب حقیقت و در همان کلماتی است که شاهنشاه بزرگ اظهار داشتند و این همان صدای ملت ایران یعنی ۲۹ میلیون ایرانی است نمونه‌ای از این اتحاد ملی رژه پریروز بود گروههایی که پریروز شرکت کرده بودند با غرور خاصی آمده بودند و همانطور که عرض کردم سر تعظیم به پیشگاه شاهنشاه خود فرود آورده تمام گروهها از کارگران، روشنفکران، کشاورزان همه بودند ولی از همه جالبتر بنظر شخص بنده شرکت اصناف بود (روستا - صحیح است) اصنافی که معمولاً خودشان را از این جریانات بمقدار زیادی دور نگاه میداشتند پریروز احساساتشان قابل تقدیس بود هزاران نفر بودند آنها کسب و کار خودشان را کنار گذاشته بودند که در این مراسم شرکت کنند و آنها هم سپاس خود را به شاهنشاه ابراز دارند و این مطلب که عرض میکنم پریروز دیدم بنده ساعت حدود یک بود که رفتم منزل و فرستادم تا یک خوراکی از یک مغازه لبنیاتی حوالی منزل ما بخرند رفتند و آمدند گفتند بسته است یکی دو ساعت بعد رفتم دیدم باز بود گفتم رفیق کجا بودی؟ گفت مگر من آدم نبودم منم رفته بودم در رژه. تانست شاهنشاه خودم سپاسگزاری کنم این نمونه‌ای از احساسات پاک اصناف است که نمونه‌ای از تمام گروههای کارگران و کشاورزان و روشنفکران و اصناف و زنان هستند امیدوارم در هر حال این اتحاد ملی ماکه در پرتو انقلاب ما ایجاد شده این احساسات ملیمان که بعد از ششم بهمین بخصوص نضج گرفته و روز بروز شکوفاتر میشود پیوسته برقرار بماند و هر روز مردم ایران ششم بهمین را با ایهت و جلال بیشتری جشن بگیرند (انشاء الله) یادداشتی رسیده بود از یکی از همکاران عزیز بنده که کارگران هم در آن روز

شرکت داشتند بنده عرض کردم تمام گروههای مملکت در روز ۶ بهمین شرکت میکنند با تمام وجودشان. با تمام قلبشان با آنچه که هستند شرکت میکنند بخدا کسی نیست که با آنها بگوید بروید. خودشان میروند و اگر فرصتی برایشان پیدا نشود که بروند متأسف میشوند و میخواهند شرکت کنند و در بزرگداشت ۶ بهمین کوشش کنند تا یکبار دیگر بملت ایران و شاهنشاه ایران و دنیا نشان بدهند ملتی حق شناسند و پشت سر شاهنشاه خود ایستاده‌اند تا شاهنشاه بتواند به بهترین وجهی حقوق ملت ایران را از هر لحاظ تأمین کنند و یک زندگی بهتر و سعادت مندتری برای نسل فعلی و آینده ملت ایران تأمین کنند (صحیح است) در هر حال امیدوارم همه آنهاهی که اینطور در بزرگداشت ۶ بهمین شرکت میکنند موفق و مؤید باشند و خداوند همه خدمتگزاران شاهنشاه را موفق و مؤید بدارد (احسن - احسن).

رئیس - آقای مؤید امینی تشریف بیاورید.

مؤید امینی - با اجازه مقام ریاست، همکاران

محترم، بانوان و آقایان، مطلبی که بنده امروز خواستم مصدع بشوم و بعرض همکاران عزیزم برسانم مسئله‌ای است مربوط به نفت البته خیلی مختصر عرض خواهم کرد برای اینکه وقت آقایان را نگیرم مصاحبه مهمی که شاهنشاه آریانه در کاخ نیاوران با خبرنگاران داخلی و رادیو و تلویزیون خارجی و روزنامه نویسهای جهان بزرگ ترتیب دادند بنده چون در دو مصاحبه خارج از مملکت شاهنشاه شرکت داشتم باید بعرض همکاران محترم برسانم واقعاً این مصاحبه در نوع خود آنچنان مهم و پر ارزش و پر ارج بوده که هنوز هم آثار آن در جراید و محافل سیاسی دنیا منعکس میگردد قطعاً همکاران محترم رادیو را گوش میدهند تمام جراید دنیای غرب و ممالک عربی و آمریکا با تجلیل فراوان با چاپ عکسهای شاهنشاه مطالب برجسته و فرمایشات ایشان را منعکس کرده‌اند و در این مورد چیزیکه باعث خوشحالی زاید الوصف است مسئله‌ای است که همه آنها حقیقت ملت ایران را تأیید و تصدیق کرده‌اند و این میرساند که رهبر بزرگ ماناچه حد بامور سیاسی و جهانی از هر جهت واقف هستند و میدانند که این مطالب را چطور عنوان کنند که مورد تصدیق همه

جهانبیان قرار گیرد چنین صدای شاهنشاه که از کاخ نیاوران بگوش ملت ایران رسید صدای حق طلبانه ملتی بود که میخواهد از حق خودش حداًاعلی استفاده را بکند و حقوقش را استیفا بکند و قدمهای مؤثری در راه پیشرفت و تعالی مملکت خویش با منافع نفتی خود بردارد مسئله از نظر مملکت ماهیچ چون و چرا نیست ندارد و روشن است برای اینکه ما می‌خواهیم از نفت خویش آنچنان استفاده قانونی و حقه و عدالت‌مندانه‌ای بکنیم که بتوانیم قوی‌تر و نیرومندتر بشویم و پیشرفت بیشتری بکنیم و در جهان آزاد آن مقام و منزلتی را بدست بیاوریم که واقعاً شایسته یک ملت آزاد است و شاهنشاه بزرگ ما هم جز این هدفی ندارند و بخصوص این مسئله در مصاحبه شاهنشاه مورد توجه است که معظم‌له در مسئله‌ای که مطرح فرمودند بیشتر هدفشان این بود که بمصرف کننده اجحاف نشود بکمپانیها تأکید فرمودند که شما اگر حق ما را بدهید حق ندارید بمصرف کننده آن طرف دنیا تحمیل بکنید. اجحاف کنید، تعدی کنید این را ملاحظه بفرمائید این بشر دوستی و انسان دوستی شاهنشاه را ببینید که اینقدر مواظبند و متوجهند که اگر حقوق حقه ملت ایران باید تأمین شود بآن طرف قضیه بمصرف کننده هم نباید اجحاف بشود (صحیح است) چون مسئله در دنیا اینطوری مطرح است نفتی را که باید بقیمت خیلی ارزان بخرند در آن طرف دنیا بقیمت زیادی عرضه میکنند بمردمیکه باید مصرف کنند و مجبورند بخرند بنده پریروز روزنامه اکسپرس را دیدم مقاله جالبی نوشته بود که نفت الجزایر را در پاریس یک فرانک و ۲۶ هفت سنت می‌فروشد ولی بالجزایر پنج و شش سنت میدهند لاف‌ل ۶۰۵ سنت هم اضافه کنند تا آنها هم راضی شوند و واقعاً الآن در دنیا یک چنین وضعی وجود دارد و ما بسیار خوشوقتیم که شاهنشاه بزرگوار ما زعامت این گروه او یک را بدست گرفته اند که حقوق حقه صاحبان نفت بیک وسیله‌ای تأمین بشود و الآن در تهران مذاکرات مهمی در جریان است و بنده امیدوارم انشاء الله به نتیجه مطلوب برسد فقط بنده می‌خواستم این را عرض کنم که مسئله کمپانیهای نفت و این آقایان که به غولهای نفت معرفی شده‌اند اینها باید یک روزی بر سر عقل بیایند و بدانند که دنیا دنیای نیست که سابقاً تحریک میکردند اغتشاش میکردند برای اینکه نتیجه

بگیرند آن اوضاع گذشته نه در مملکت ما همانطور که اعلیحضرت فرمودند در ممالک دیگر هم این اوضاع و احوال وجود ندارد و چه بهتر که این آقایان از راه عقل و منطق بیایند بشنوند و مسائلی را که واقعاً مورد ابتلاء طرفین است حل کنند همانطوریکه پریروز موقعیکه آقای نخست وزیر از اروپا برمی‌گشتند گفتند که این عدل و انصاف نشد که هر چه میخواهند ببرند و بما ندهند بنده اتفاقاً یک روز بعد از مصاحبه شاهنشاه در پارک هتل با خبرنگاران امریکائی و فرانسوی و انگلیسی تصادف کردم و آقای رابین خبرنگار آسوشیتد پرس با آنها بود مرا معرفی کرد و از ایشان امپرسیون آنها را راجع بمصاحبه اعلیحضرت همایونی پرسیدم همه باتفاق گفتند که همه ما تحت تأثیر آزاده‌نشی، بزرگواری و روشن بینی شاهنشاه شما هستیم ایشان بحدی خوب بمسائل سیاسی و جهانی آشنا هستند و بحدی خوب بزبانهای انگلیسی و فرانسوی تسلط دارند که ما هنوز هم نمیدانیم چطور ممکن است چنین رهبری با اینهمه گرفتاری اینقدر تسلط داشته باشند بتمام امور جهانی و کشور خودش این برای ما اسباب سرفرازی است که یک چنین رهبری یک چنین شاهنشاه بزرگواری داریم (صحیح است) که اینقدر برای ما در دنیا افتخار و احترام و عزت بوجود آورده بنده در مسافرتی که با امریکای جنوبی و کانادا کردم و در دیباچه آن سفرنامه نوشته‌ام که اگر دولت ما صد میلیون دلار خرج میکرد نمیتوانست آنقدر که نام ملت ما را در آن کشورهایی که ما رفتیم و امریکای جنوبی شناسانده شده است شناسانده بشود این نهایت افتخار است ما الان در وضعی هستیم که در اثر رهبریهای شاهنشاه بحداًاعلی ترقی رسیده‌ایم و البته بنده معتقدم و همیشه هم گفته‌ام چون نویسنده روزنامه هستم و در آنجا هم نوشته‌ام که اعلیحضرت به این مقدار واقعاً راضی نیستند اگر در آمد سرانه ما شده ۲۴ هزار ریال ایشان مسلماً راضی نیستند و میخواهند که سیصد دلار بشود ششصد دلار البته این مراقبت میخواهد مجاهدت و زحمت میخواهد اجرای دقیق منویات ایشان را میخواهد و همینطور هم هست و ملت ایران در تمام مراحل و مسائل پشت سر شاهنشاه خود ایستاده و حاضر است هر نوع فداکاری بکند و جانبازی بکند و کسانی که در این مملکت کار تجارتنی

دارند باید بدانند جز این راه درست و حسابی که عرض کردم از راه عدل و انصاف باشد هیچ راه دیگری نیست بنده معتقدم که این آقایان که پائی های نفتی و زعمای شرکت های بزرگ نفت این مسائل را باید خیلی دقیق بدانند و باید حق ملت ما را بدهند همانطور که در این مورد اعلیحضرت همایونی فرمودند و يك نظر عالی تر داشتند چون ایشان کشورهای صاحب نفت را زعامت میفرمایند بنده امیدوارم این مذاکرات به نتیجه مطلوب برسد و کشور ما بیشتر و رساتر بطرف ترقی و تعالی پیش برود و در اثر رهبری شاهنشاه معظم بحد اعلاى مدارج ترقی برسد عرض دیگری ندارم (احسنت - احسنت)

۴- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود آقای انشاء بفرمائید.

انشاء - آقای صوفی رئیس آموزش و پرورش بندر بهلوی تلگرافاً استدعا کرده اند نسبت به سالگرد انقلاب ششم بهمین مراتب فدویت فرهنگیان از طریق مجلس به خاکبای مبارک شاهنشاه آریامهر معروض گردد تلگراف تقدیم میشود.

۵- تقدیم يك فقره دیون بوسیله آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی

سررئیس - وارد دستور میشود آقای قوام صدری فرمایشی دارید بفرمائید.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم صورتی است مربوط بدیون بلامحل وزارت امور خارجه که باید در کمیسیون محترم بودجه مورد بررسی قرار بگیرد تقدیم و استدعای ارجاع به کمیسیون را دارم.

رئیس - به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۶ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تصمصیم قانونی دائر به نامگذاری روز لژیون خدمتگزاران بشروارسال بمجلس سنه.

رئیس - تصمصیم قانونی دائر به نامگذاری روز شانزدهم آذر بنام روز لژیون خدمتگزاران بشر مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه هفتم دیماه ۱۳۴۹ باحضور معاون وزارت دادگستری طرح پیشنهادی فراکسیون پارلمانی حزب مردم در مورد نامگذاری روز شانزدهم آذر بنام روز لژیون خدمتگزاران بشر را که بشماره ۱۴۹۴ چاپ شده است مطرح کرد و بشرح زیر مورد تصویب قرارداد.

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

تصمیم قانونی دائر به نامگذاری روز شانزدهم آذر

بنام روز لژیون خدمتگزاران بشر روز شانزدهم آذر که مصادف با تصویب پیشنهاد اعلیحضرت همایون محمدرضا شاه بهلوی شاهنشاه آریامهر مبنی بر تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر در سازمان ملل متحد است روز لژیون خدمتگزاران بشر (سپاه بین المللی داوطلبان برای عمران و توسعه) نامیده میشود.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا رئیس - پیشنهادی در این باره رسیده است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینمائیم ماده واحده مربوط نام گذاری روز لژیون خدمتگزاران بشر بشرح زیر اصلاح گردد.

«روز ۲۳ خرداد که مصادف با ایراد بیانات حکیمانه اعلیحضرت همایون محمدرضا بهلوی شاهنشاه آریامهر مبنی بر تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر در دانشگاه هاروارد است روز لژیون خدمتگزاران بشر (داوطلبان ملل متحد برای عمران و توسعه) نامیده میشود.

محمدعلی رشتی ناصر بهبودی رئیس - آقای دکتر رشتی بفرمائید.

دکتر رشتی - با اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم بنده اول از همکاران گرامی فراکسیون پارلمانی حزب مردم تشکر میکنم که

این فکر صحیح را اول ابداع فرمودند و پیشنهاد اولیه را بمجلس شورای ملی دادند ضمناً برای اینکه واقعاً ارزش این روز برای ملت ایران و برای همیشه روشن بشود بنده فکر کردم و فراکسیون پارلمانی حزب ایران توپن هم تأیید کردند که روزی که واقعاً ما باید جشن بگیریم و قابل ستایش بدانیم روزی است که این فکر خدمت عمو می برای بشر بوسیله شاهنشاه آریامهر در دانشگاه هاروارد ضمن نطق منبسطی ابراز شد یعنی آن روزی که شاهنشاه معظم بهجهانیان اعلام داشتند که ملت ایران برای همکاری با سایر ملل از طریق داوطلبانه حاضر است و باید این فکر در تمام نقاط دنیا توسعه پیدا کند و چون این روز بسیار مهمی بود و در جلسه ای که درجه افتخاری دکتر را در علوم انسانی و بشر دوستی به شاهنشاه معظم داده میشد آن روز از هر حیث برای ملت ما باید محترم شمرده شود و بجهانیان نشان بدهیم که آن روز برای ما روز تاریخی است (صحیح است) و همانطور که جرج مارشال هم هنگامیکه درجه دکترای افتخاری میگرفت در دانشگاه هاروارد آن طرح معروف خودش را برای کمک بکشورهای ستمدیده اروپا بر از داشت بنام طرح مارشال نامیده شد و آن طرح را، آثارش را، هنوز در دنیا می بینیم که چقدر مهم است بنابراین ما فکر کردیم اگر روز جشن و روز عظمت این فکر تابناک را بخواهیم در تاریخ خود ثبت کنیم بهتر است که روز ۲۳ خرداد یعنی آن روز که این نطق مهم در دانشگاه هاروارد اعلام شد آن روز را بنام روز لژیون خدمتگزاران بشر نامگذاری کنیم و خوشحال هستیم که فراکسیون حزب مردم هم همین عقیده را داشتند و ما پیشنهادی توأم با همکاری آقای مهندس بهبودی تقدیم داشتیم که امیدواریم مورد تصویب قرار بگیرد (احسنت)

رئیس - آقای مهندس بهبودی بفرمائید.

مهندس بهبودی - در کلیات آخر عرایضی دارم که اگر اجازه بفرمائید عرض خواهم کرد.

رئیس - این تصمصیم قانونی است فرمایشی دارید بفرمائید کلیات آخر ندارد.

دکتر مهندس بهبودی - من نمایندگی فراکسیون پارلمانی حزب مردم از اینکه همکار ارجمند ما آقای دکتر رشتی نمایندگی فراکسیون اکثریت باعث شدند طرحی

که ما تقدیم کرده بودیم کامل تر و جامع تر و منطبق با روزی باشد که بهتر بتواند نمودار اندیشه های تابناک شاهنشاه آریامهر ما باشد تشکر میکنم همکاران ارجمند خانها و آقایان خیلی خوب مستحضرند که از روزیکه پیشوای مردم ایران پیشنهاد تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر را در دانشگاه هاروارد مطرح فرمودند کلیه انسانها که با افکار عالی انسانی در این دنیا زندگی میکنند مراقب بودند تا مشاهده کنند که آیا یکبار دیگر نظریات انسان نماها که موقعیت ممتاز خود را در کشور هموطنان خود و بیرحمی و جپاول و غارت میدانند بر اندیشه های تابناک انسانی فاتح خواهد شد یا خیر و خوشبختانه این بار وجدان خفته نمایندگان ملت بندای حق طلب یک رهبر واقعی پاسخی مثبت داد برای آنکه بهتر متوجه موفقیت اخیری که در دنیا نصیب مردم ایران شده است بی بیرحمی من با الهام از بیانات والا حضرت اشرف خواهر والا تبار شاهنشاه که منعکس کننده نظریات و تجزیه و تحلیل کننده افکار بلند مترقیانه برادر تاجدار خود در مجمع بین المللی می باشند ترسیم کننده وضع کنونی دنیا خواهیم بود والا حضرت در طی بیانات خود در بیست و پنجمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل که ریاست هیئت نمایندگی ایران را عهده دار بودند چنین بیان مطلب فرمودند (چنانچه مواد منفجره موجود در جهان بین مردم روی زمین توزیع شود بهر يك از سکنه کره خوشبخت زمین پانزده هزار کیلو مواد منفجره خواهد رسید در حالیکه طبق محاسبه کارشناسان بهر يك از انبیا بشر فقط پانزده کیلو گندم یا برنج بتوانند برسانند) و در جانی دیگر میفرمایند (هزینه يك پایگاه موشک قناره پیمما برابر است با هزینه ساختمان يك سد هیدروالکتريك به قدرت يك میلیون و هفتصد هزار کیلووات و بهای ساختمان يك بمب افکن بطور نمونه از يك مدل جدید معادل حقوق سالانه دویست و پنجاه هزار معلم است و هزینه ساختمان چهارده بمب افکن جت تغذیه سالانه چهارده میلیون کودک را تأمین میکند (دکتر اسفندیاری - صحیح فرمودند) و بالاخره (هزینه های تسلیحات در جهان معادل هزار برابر بودجه آب است که سازمان ملل متحد برای توسعه و عمران در اختیار دارد) در چنین دنیایی است که پیشنهاد شاهنشاه مابدون مخالف و با اکثریت قاطع تصویب

می شود و ملت ایران باید بداند که شخصیت شاهنشاهی و موقعیت ممتاز پیشوای ما و دور اندیشی رهبر ما در تصویب طرح لژیون خدمتگزاران بشر مؤثر بوده است و بس (صحیح است) ما باید به حق روزی را که مزاج بزرگ ایران متکبر غالیقدر در دانشگاه هاروارد افکار غالبه انسانی خود را عرضه کردند جشن بگیریم و آثار اگرامی بداریم ما وظیفه داریم از اینکه فقط چهار دیواری محدود خودمان را نگاه بکنیم بیرون بیاییم ما باید اقدامی بکنیم که این لژیون در دنیا تأسیسات و تشکیلاتی بالاتر از صلیب سرخ داشته باشد زیرا صلیب سرخ در موقعی که گوشه‌های از دنیا بفریب الهی گرفتار میشود بکمک بر میخیزد ولی افراد این لژیون همواره میتوانند مصلحت‌های خود را بر آورده‌ای گردانند. تشکیلاتی که در ایران داده شده است آنرا آنچنانکه ریاست فائده‌اش باشخص شاهنشاهی آریا بهر است و فردی صدیق و خدمتگزار شاهنشاهی آریا بهر یعنی آقای اسدالله علم امور مربوط به ایران را سرپرستی میکنند ما امیدواریم همانطور که در ریز و جم نشان دادند در همه نقاط نیز فعالیت خود را انجام خواهند داد و لسی انتظار داریم که این فعالیتها زودی عالمگیر شود.

آنانی که بااعداد و علم سروکار دارند خوب می دانند که موقع سنجیدن هر کمیتی نباید از واحد مربوط بآن استفاده کرده ملاحظه را با واحد طول و سطح را با واحد سطح باید سنجید و چنانچه این اصل مسلم را مراعات نکنند محققاً به نتایج غلط و پاره‌ای مواقع حتی مسخره خواهند رسید و ممالک ثروتمند که باغارت و چپاول سرمایه ملل در حال توسعه خود را پیشرفته محسوب میکنند برای سنجش انسانها بغلط شمشهای طلائی را که از غارت اندوخته‌اند دلیل پیشرفت می دانند و اینهم یکی از مواردی است که در انتخاب واحد اندازه گیری اشتباه کرده‌اند و نتیجه‌ای غلط و مسخره عاید شده است انسانها را باید با انسانیت اندازه گیری کرد انسانها را باید با افکار نظیر افکار محمدرضا شاه پهلوی متکبر و تشکیلات لژیون خدمتگزاران بشر سنجید تا پیشوای انسانها در این عصر و ملت پیشرفته معین و مشخص گردد. (احسن - آفرین) آنوقت می بیند کدام مملکت پیشرفته است و کدام مملکتی در حال توسعه مسانی توایم قبول کنیم ممالکی پیشرفته هستند که بهتر توانسته‌اند به همسایگری ممالک دیگر ادامه بدهند ممالکی را پیشرفته می دانیم که افکار انسانی بیشتر در آن باشد (صحیح است - احسن)

رئیس - نسبت باین پیشنهاد نظر دیگری نیست؟

(اظهاری نشد) نسبت باین پیشنهاد که جانشین گزارش کمیسیون در مورد تصحیح قانونی خواهد شد رأی میگیریم خانها و آقایان که موافقت خواهند می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. تصحیح قانونی برای تصویب به مجلس سنا فرستاده می شود.

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه تضمین بازپرداخت اقساط پیمانهای منعقد بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و فروشندگان خارجی از طرف وزارت دارائی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم تضمین بازپرداخت اقساط پیمانهای منعقد بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و فروشندگان خارجی از طرف وزارت دارائی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۳ بهمن ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۳۷۹۵۲-۱۰/۱۴-۱۳۴۹ راجع به تضمین بازپرداخت اقساط پیمانهای منعقد بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و فروشندگان خارجی از طرف وزارت دارائی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۵۲ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و بنا توجه به پیشنهاد

واصله مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آراء به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تضمین بازپرداخت اقساط پیمانهای منعقد بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و فروشندگان خارجی از طرف وزارت دارائی

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود بازپرداخت اقساط پیمانهای را که برای اجرای طرحهای اقتصادی بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی وابسته بوزارت جنگ و فروشندگان خارجی منعقد میشود تا مبلغ پانزده میلیون دلار تضمین نماید. اصل و بهره اقساط مزبور توسط سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی پرداخت می گردد.

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۴ بهمن ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تضمین بازپرداخت

اقساط پیمانهای منعقد بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و فروشندگان خارجی از طرف وزارت دارائی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - ملک زاده آملی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه در جلسه ۴ بهمن ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تضمین بازپرداخت اقساط پیمانهای منعقد بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و فروشندگان خارجی از طرف وزارت دارائی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان بترتیب آتی و سببه منشی (آقای مهندس صائبی) در محل نطق اعلام و اخذ رأی بعمل آمد).

آقایان: ضیاء احمدی - بهنیا - دکتر برتو اعظم - اخلاقی - ظفر - صائبی - امیر احمدی - مهندس ریاضی - ادیب سمعی - تهرانی - مبارکی - مهندس برومند - فولادوند - صدری کیوان - دکتر امین - خانم تربیت - فروتن - محدث زاده جواد - پورساطع - کلانتر هرمزی - عامری - دکتر صفائی - دکتر تربیت منصور - مهندس ارفع - مهندس اسدی سمیع - مجد - مسعودی - دکتر مهذب - اهری - فضائلی - خانم جهانبانی - دکتر شریعت - ابوذر - امام مردوخ - مهندس جلالی نوری - موسوی ماکوئی - دکتر بهبودی - مهندس صائبی - دیهم - جوانشیر - دکتر محقق - بدر صالحیان - بهادری - ریگی - مهندس پرویز بهبودی - مهندس زنجانی - روستا - دکتر زعفرانلو - مهندس کیا کجوری - مؤید امینی - معیری - مرتضوی - دکتر سعید حکمت - سعید وزیری - دکتر امامی خونی - پروفسور مخبر فرمند - کمالوند - فخر طباطبائی - صائب - دکتر بقائی بزدی - امامی رضوی - رضوی - حقشناس - دکتر امینداری - مهندس سهم الدینی - بدرامی - رامید - مهندس قادر پناه - دکتر گنگلیک - مهندس

یار محمدی - اصولی - شاهنده - تیمسار وحدانیان - دکتر خطیبی - کورس - ماهیار - دکتر عاملی تهرانی - دکتر دادفر - دکتر طالع - دکتر مدرسی - دکتر حکیم شوشتری - کریم بخش سعیدی - مهندس زر آور - غلام نیاکان - خانم بزرگ نیا - اولیاء - مهندس اردلان - دکتر بهبهانی - مغزی - دکتر خیر اندیش - دکتر رفعت - دکتر اسدی - دکتر زردان پناه - قاضی زاده - دکتر برومند - مهندس پروشانی - مهندس فروهر - دکتر رشتی - صالحی - موسوی - دکتر میر علاء - خانم سعیدی - شاخوئی - فرهاد پور - دکتر قهرمان - خاندان قراچورلو - شکیبا - دکتر وفا - انشاء - آرسنجانی - مهندس بریمانی - مهندس عطائی - دکتر ستوده - دکتر رهنوردی - دکتر خرائلی - صادق سمعی - مهندس عترت - محمدولی قراچورلو - مهاجرانی - دکتر غنی - دانشمند - دکتر معظمی پردلی - فهیمی - دکتر فریود - دکتر رضوانی - عبدالحسین طباطبائی - جاماسی - یوسفی - بختیاری پور - سلیمانی - شیخ الاسلامی - اسدی - توسلی - دکتر بنگانگی - دکتر صالحی - تیمسار همایونی - ثامن - مانی - مهندس عدل - محسنی مهر - صادقی - دکتر عدل پور - بانانی - کاسمی - خواجه نوری - مهندس کیا - مهندس اخوان - دکتر نجمی - دکتر المومنی - مرندی - دکتر فریود - دکتر کیان - دکتر حبیب الهی - مریدی - خانم دکتر دولتشاهی - جهانشاهی - دکتر فعی - پز شکپور - عباس میرزائی - دکتر وحیدنیا - موقر - دکتر اعتمادی - دکتر سعید مهندس ریاضی - پاننده - مدرسی - ساگینیان مروتی (آراء مأخوذه شماره شده و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق ۱۶۸ رأی .

رئیس - لایحه با ۱۶۸ رأی موافق (باتصاق آراء) تصویب شد برای تصویب به مجلس سنا فرستاده میشود.

موافقین - آقایان:

بهنیا - دکتر برتو اعظم - اخلاقی - ظفر - صائبی - امیر احمدی - مهندس ریاضی - ادیب سمعی - تهرانی - مبارکی - مهندس برومند - فولادوند - صدری کیوان - دکتر امین - خانم تربیت - فروتن - محدث زاده - جواد - پورساطع - کلانتر هرمزی - عامری - دکتر صفائی - دکتر بیت منصور - مهندس ارفع - مهندس اسدی سمیع - مجد - مسعودی - دکتر مهذب - اهری - فضائلی - خانم جهانبانی - دکتر شریعت - ابوذر - امام مردوخ - مهندس جلالی نوری - موسوی ماکوئی - دکتر بهبودی - مهندس

صائبی - دهبیم - جوانشیر - دکتر محقق - بدر صالحیان -
 بهادری - ریگی - مهندس پرویز بهبودی - مهندس زنجانی
 روستا - دکتر زعفرانلو - مهندس کیکاووس جوری - مؤید
 امینی - معیری - مرتضوی - دکتر سعید حکمت - سعید
 وزیری - دکتر امامی خوئی - پرفسور مخیر فرهمند -
 کمالوند - فخر طباطبائی - صائب - دکتر بقائی یزدی -
 امامی رضوی - رضوی - حفشناس - دکتر اسفندیاری -
 مهندس سهم‌المدینی - پندرامی - رامبد - مهندس قادر پناه -
 دکتر گانگیک - مهندس بیار محمدی - اصولی - شاهنده -
 تیمسار وحدانیان - دکتر خطیبی - کورس - ماهیار - دکتر
 عاملی تهرانی - دکتر دادفر - دکتر طالع - دکتر مدرسی -
 دکتر حکیم شوشتری - کریم بخش سعیدی - مهندس زر آور -
 غلام بیگان - خانم بزرگ‌نیا - اولیاء - مهندس اردلان -
 دکتر بهبهانی - معزی - دکتر خیر اندیش - دکتر رفعت -
 دکتر اسدی - دکتر یزدان‌پناه - قاضی زاده - دکتر برومند -
 مهندس پروشانی - مهندس فروهر - دکتر رشتی - صالحی
 موسوی - دکتر میرعلاء - خانم سعیدی - شاخوئی -
 فرهادپور - دکتر قهرمان - خاتون قراچورلو - شکیبا -
 دکتر وفا - انشاء - ارستجالی - مهندس بره‌مانی - مهندس
 عطائی - دکتر ستوده - دکتر رهنوردی - دکتر خزائلی -
 صادق سمعی - مهندس عنتر - محمد ولی قراچورلو -
 مهاجرانی - دکتر غنی - دانشمند - دکتر معظمی - پردلی -
 فهیمی - دکتر فریود - دکتر رضوانی - عبدالحمید
 طباطبائی - جاماسبی - یوسفی - بختیاری پور - سلیمانی -
 شیخ الاسلامی - اسدی - توسلی - دکتر یگانگی - دکتر
 صالحی - تیمسار همایونی - ثامن - مافی - مهندس عدل -
 محسنی مهر - صادقی - دکتر عدل - پوربابائی - کاسمی -
 خواججه‌نوری - مهندس کیبا - مهندس اخوان - دکتر نجمی -
 دکتر المومنی - مرتندی - دکتر فریور - دکتر کیان - دکتر
 حبیب‌اللهی - مریدی - خانم دکتر دولتشاهی - جهانشاهی -
 دکتر قنبری - پزشکپور - عباس میرزائی - دکتر وحیدنیا -
 موقر - دکتر اعتمادی - دکتر سعید - مهندس ریاحی - پاینده
 مدرسی - ساکینیان - مرونی - مصطفوی - شیخ بهائی - دکتر عظیمی
**۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون منابع
 طبیعی راجع بلامحه تأسیس شرکت سهامی
 شیلات جنوب ایران و ارسال بمجلس سنا**
 رئیس - گزارش شور دوم تأسیس شرکت سهامی
 شیلات جنوب ایران مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون منابع طبیعی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون منابع طبیعی در جلسات عدیده با حضور
 نمایندگان دولت بلامحه شماره ۳۳۸۲۱ مورخ ۱۷/۱۰/۱۳۴۲
 مربوط بتأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را
 (تصویبنامه) که از لوائح معوقه بوده و طبق تقاضای دولت
 بجزریان افتاده و گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۴۱ چاپ
 گردیده است برای شور دوم مورد درنگی قرار داد و با
 توجه به پیشنهادهای واصله با اصلاحاتی بشرح زیر
 تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لامحه قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات
جنوب ایران

ماده ۱- بمنظور بهره‌برداری از محصولات دریائی
 خلیج فارس و دریای عمان و رودخانه‌های ساحلی جنوب
 و کوشش در بهبود وضع اقتصادی و عمرانی و کمک بامور
 درمانی ساکنین جنوب و ایجاد و تقویت شرکتهای تعاونی
 ضمیمه چنین کمک بصدیادان محلی شرکت سهامی شیلات
 جنوب ایران تأسیس میشود.

ماده ۲- شرکت سهامی شیلات جنوب ایران دارای
 شخصیت حقوقی است و امور آن منحصرأ طبق مقررات
 این قانون و قانون تجارت و اساسنامه مربوط که پیشنهاد
 مجمع عمومی صاحبان سهام و تصویب هیئت وزیران
 خواهد رسید با اصول بازرگانی اداره میشود و تابع
 مقررات قوانین محاسبات عمومی و استخدام کشوری
 نخواهد بود.

تصوه - هرگونه اصلاح یا تغییر در اساسنامه
بطریق فوق بعمل خواهد آمد.

ماده ۳ - سرمایه شرکت در بدو تأسیس پانصد
میلیون ریال است که به ۲۵۰۰۰ سهم بیست هزارریالی
شرح زیر تقسیم شده است:

- الف - وزارت دارائی ۵۰۰۰ سهم
- ب - بانک تعاون کشاورزی ایران ۱۲۵۰ سهم

سال از پرداخت مالیات بردر آمد و مالیات نقل و انتقالات
 بلاعوض و حق الثبت و حق تعمیر و عوارض شهرداری و بندری
 باستانهای باربری و انبارداری معاف است.

ماده ۷- حقوق و عوارض گمرکی و سود
 بازرگانی مربوط بواردات جهت بهره‌برداری از آذربایان
 از قبیل کشتی - قنایق و سایر وسایل نقلیه دریائی -
 سردخانه - وسائل صید - ماشین آلات و سایر لوازمی که
 برای بهره‌برداری و تأسیس صنعت صید ماهی و میگو و
 تهیه کنسرو و کود و سایر محصولات مشتق از صنعت صید
 مورد نیاز شرکت سهامی شیلات جنوب ایران باشد جمعاً
 و خرجاً بعنوان کمک بشرکت در بدجه کل کشور همه‌ساله
 منظور خواهد شد.

تصوه - شرکتهای و مؤسسات خارجی که
 برای بهره‌برداری از محصولات دریائی در خلیج فارس
 و دریای عمان قراردادهایی بشرکت سهامی شیلات
 جنوب ایران منعقد میکنند اگر وسائلی بعنوان ورود موقت
 با معافیت وارد نمایند و در خاتمه کار بلاعوض بشرکت
 سهامی شیلات جنوب ایران واگذار کنند عنوان خروج
 از کشور را داشته و مشمول پرداخت حقوق و عوارض
 گمرکی و سود بازرگانی آن وسائل نخواهند بود.

ماده ۸- اقدام بهرگونه عملیات صیادی و بهره
 برداری از آذربایان خلیج فارس و دریای عمان و رودخانه
 های ساحلی جنوب ایران وسیله اشخاص حقیقی یا حقوقی
 موقوف باجازه شرکت سهامی شیلات جنوب ایران
 و طبق ضوابطی خواهد بود که بتصویب مجمع عمومی
 صاحبان سهام برسد.

تصوه - ساکنان جزایر و سواحل خلیج فارس و
 دریای عمان و رودخانه‌های ساحلی جنوب ایران میتوانند
 برای مصارف شخصی و بعیان متعارف بارعبایت
 ضوابطی که از طرف شرکت سهامی شیلات جنوب ایران
 تعیین میشود مبادرت بصید بنمایند.

ماده ۹- تأسیسات دولتی مربوط به تهیه کنسرو و
 نگاهداری ماهی و محصولات دریائی موجود در سواحل
 خلیج فارس و دریای عمان که مورد نیاز شرکت سهامی
 شیلات جنوب ایران باشد براساس ارزیابی و توافقی
ماده ۱۰- شرکت از آغاز سال ۱۳۴۵ برای مدت ۱۵

ج - سازمان تعاون مصرف کادرنیروهای انتظامی
 ۹۷۵۰ سهم

د - شیر و خورشید سرخ ایران ۹۰۰۰ سهم
تبصره ۱- بوزارت دارائی اجازه داده میشود
 در مقابل دریافت بهای اسمی و پرداخت شده سهام
 شرکت سهامی شیلات جنوب ایران کلیه سهام خود را
 بسازمان تعاون مصرف کادرنیروهای انتظامی واگذار
 نماید.

تبصره ۲ - بانک تعاون کشاورزی ایران مکلف
 است کلیه سهام خود را در شرکت سهامی شیلات
 جنوب ایران بشیر و خورشید سرخ ایران واگذار و بهای
 اسمی پرداخت شده سهام خود را دریافت کند.

تبصره ۳ - هرگونه تغییرات بعدی در میزان سرمایه
 و سهام شرکت موقوف بتصویب مجمع عمومی فوق‌العاده
 صاحبان سهام خواهد بود.

تبصره ۴ - نمایندگی سهام دولتی در مجمع عمومی
 صاحبان سهام با وزیر جنگ یا نماینده او خواهد بود.

ماده ۴ - شرکت مجاز بانجام هرگونه معامله
 و عقد قرارداد اعم از بهره‌برداری بصورت مشارکت
 یا غیر آن با اشخاص یا مؤسسات داخلی و بیخارجی
 میباشد و همچنین میتواند برای خرید کشتی و سایر وسایل
 فنی صید و بهره‌برداری و با امور مربوط بان تا میزان یک
 میلیارد ریال وام یا اعتبار از منابع داخلی یا خارجی طبق
 شرایط مذکور در قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر
 لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه‌های عمرانی
 کشور مصوب خردادماه ۱۳۴۵ تحصیل نماید و دولت میتواند
 وام یا اعتبار مزبور را تضمین کند.

ماده ۵ - اجرای طرحهای مربوط ب بهبود امر
 صید و بهره‌برداری از محصولات دریائی جنوب که
 اعتبار آن کلایاجزاً از محل اعتبارات عمرانی تأمین میگردد
 بشرکت سهامی شیلات جنوب ایران واگذار میشود.

طرحهای مذکور یا از طرف شرکت سهامی شیلات
 جنوب ایران تنظیم و بسازمان برنامه پیشنهاد میشود و یا
 از طرف سازمان برنامه باموافقت آن شرکت تهیه و بتصویب
 خواهد رسید.

که حاصل شود در مقابل پرداخت بهای آن به شرکت واگذار میشود.

ماده ۱۰ - آئین نامه های داخلی شرکت پس از تصویب مجمع عمومی شرکت بموقع اجرا گذارده میشود.

مخبر کمیسیون منابع طبیعی - امامی رضوی
گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۳ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا
گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۳ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون دارائی - دانشمند

گزارش شور دوم از کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی در جلسه ۳ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و ماده ۳ ارجاعی به کمیسیون را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون منابع طبیعی به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی
مهندس اسدی سمیع

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۴ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون منابع طبیعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دهبی
گزارش شور دوم از کمیسیون برنامه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه ۴ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و ماده ۵ ارجاعی به کمیسیون را تصویب کرد. اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون منابع طبیعی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون برنامه - مهندس فروهر
گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۴ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون منابع طبیعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی
رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بمنظور بهره برداری از محصولات دریائی خلیج فارس و دریای عمان ورودخانه های ساحلی جنوب و کوشش در بهبود وضع اقتصادی و عمرانی و کمک بامور درمانی ساکنین جنوب و ایجاد و تقویت شرکتهای

تعاونی صید همچنین کمک بصیادان محلی شرکت سهامی شیلات جنوب ایران تأسیس میشود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - شرکت سهامی شیلات جنوب ایران دارای شخصیت حقوقی است و امور آن منحصرأ طبق مقررات این قانون و قانون تجارت و اساسنامه مربوط که به پیشنهاد مجمع عمومی صاحبان سهام و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید با اصول بازرگانی اداره میشود و تابع مقررات قوانین محاسبات عمومی و استخدام کشوری نخواهد بود.

تصوه - هرگونه اصلاح یا تغییر در اساسنامه بطریق فوق بعمل خواهد آمد.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد آقای دکتر عاملی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در ماده ۲ لایحه شیلات جنوب دو سطر آخر حذف شود.

با تقدیم احترامات - دکتر عاملی

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمنده در اینجا بطوریکه ملاحظه می فرمایند در ماده دوم پیشنهادی شده بود مبنی بر اینکه دو سطر آخر حذف بشود برای اینکه توجه همکاران گرامی را جلب کنم عین ماده را بعرضشان می رسانم: شرکت سهامی شیلات جنوب ایران دارای شخصیت حقوقی است و امور آن منحصرأ طبق مقررات این قانون و قانون تجارت و اساسنامه مربوط که به پیشنهاد مجمع عمومی صاحبان سهام و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید با اصول بازرگانی خواهد بود پیشنهاد ما اینست که همین جا ماده تمام شود ولی دو سطر دیگر هم هست باین شرح و با اصول بازرگانی اداره می شود و تابع

مقررات قوانین محاسبات عمومی و استخدام کشوری نخواهد بود. این آن قسمتی است که ما پیشنهاد کرده ایم حذف بشود البته در مورد قسمت اولش که با اصول بازرگانی اداره میشود توضیح و اوضاحت است چیزی را اضافه نمی کند و چیزی را کم نمیکند و در مورد اینکه تابع مقررات و قوانین محاسبات عمومی و استخدام نباشد در این مورد بطوریکه توضیح خواهم داد ضرورتی ندارد من قبلاً از اینکه در این مورد توضیح خودم را عرض کنم این نکته را باید بعرض همکاران برسانم که ما با اینکه یک شرکت سهامی شیلات جنوب وجود داشته باشد بهره برداری کند و به صیادان کمک کند هیچگونه مخالفتی نداریم و این پیشنهاد های ما چه در ماده ۲ و چه در ماده ۴ بشرط آنکه مورد قبول قرار بگیرد به هیچوجه تنها موجب خللی در اختیارات شرکت شیلات جنوب نخواهد شد بلکه مبتنی به اصولی است که از لحاظ قانونگذاری میبایست مورد رعایت قرار بگیرد در اینجا خاطر دوستان هست که همیشه وقتی لویحی آورده میشد که در آنها نوشته میشد از شمول قانون محاسبات عمومی و از شمول قانون استخدام کشوری مستثنی باشد این امر مورد مخالفت بسیاری از دوستان قرار می گرفت منتهی در آن موقع گفته میشد چون قانون محاسبات عمومی که در این لویح به آن اشاره شده که بی چهل سال پیش تصویب شده است و با شرایط امروز تطبیق نمی کند بنابراین بهتر است برای اینکه دست شرکت باز باشد از شمول این قانون مستثنی باشد ولی الآن که ما این عبارت را میگذاریم و این شرکت را از شمول قانونی مستثنی میکنیم که چندی پیش شاید به چند ماه نرسد، به تصویب همین مجلس رسیده است و این قانونی است که در دولت این زمان تدوین شده است و باید ناظر بر شرایط و اوضاع و احوال این زمان باشد اتفاقاً در این مورد خاص همینطور هم هست یعنی شرکت های دولتی مطابق مقررات مالی و استخدامی خودشان که به تصویب مراجع خودشان میزند عمل میکنند تنها بموجب قانون محاسبات عمومی موظف هستند که بیانشان را بدولت بدهند و موظف هستند که از لحاظ حساسیسی تابع مقررات عمومی کشور باشند که باید هم باشند. مستثنی کردن آنها از قانون محاسبات عمومی

جدید در واقع حکمی است که این مجلس میدهد بناقض بودن مقررات قانونی که بوسیله خودش برای نظارت بر شرکت‌ها و سازمانهای دولتی به تصویب رسیده است در صورتیکه اگر این عبارت نباشد چون این شرکت يك شرکت دولتی است استخدامش مطابق مقررات مالی خودش است و مقررات مالی یعنی آنچه برای مزایده و مناقضه و معاملات احتیاج دارد تابع مقررات خودش است بنابراین از اختیارش هیچ کاسته نخواهد شد و اگر این دو سطر حذف نشود ما این بدعت غلط را گذاشته ایم که شرکتهای دولتی هنوز که مرگ قانون محاسبات عمومی خشک شده از شمول این قانون مستثنی کرده ایم اگر عنایت داشته باشید و در این مورد موافقت بفرمائید که این عبارتی که عرض کردم حذف بشود جلوی يك بدعت غلط را می‌گیرد و بسیار بهتر خواهد بود.

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - پیشنهاد همکار محترم من بر حذف قسمت اخیر ماده اول است و بنده مخالفتم باین دلیل است که در خود قانون محاسبات عمومی همانطور که اشاره فرمودند شرکت‌ها و مؤسسات بازرگانی دولتی از شمول قانون محاسبات مستثنی شده اند حالا شاید بفرمائید که چرا تصریح شده است چون تأسیس این شرکت و سهامداران این شرکت بنحوی است که احیاناً اگر يك وقتی یکی از شرکا که شیر و خورشید سرخ است و يك مؤسسه ملی است و شاید به مؤسسه دولتی تعبیر نشود ممکن است احیاناً در حساب و کتاب و نحوه اداره يك وقت این بحث پیش بیاید که این شرکت شرکت صد درصد دولتی است یا صد درصد دولتی نیست فردا ممکن است هیأت مدیره شرکت فرض بفرمائید تصمیم بگیرد و يك مقدار از سهامش را فرض بفرمائید و بگذارد کتبه شیر و خورشید سرخ و شیر و خورشید اکثریت داشته باشد یا يك مقدار از سهامش را ببرد و بگذارد کتبه و آنها اکثریت داشته باشند و بالتبع این بحث پیش بیاید که این شرکت صد درصد دولتی هست یا نیست که در این صورت تابع قانون محاسبات عمومی که شرکت‌های بازرگانی را معاف کرده نخواهد بود لذا تولید اشکال در کار و فعالیت این شرکت خواهد شد قانون محاسبات عمومی بطور کلی

همان احکامیکه در همان قانون برای این قبیل شرکت‌ها پیش‌بینی کرده است خارج بکنند نکته دوم که فرمودید شرکت دولتی نیست درست نیست چون کابل شرکت دولتی است اتفاقاً یکی از موارد بارز يك شرکت دولتی است چون اگر غیر از این بود برای این تغییر و تبدیل سهام لزومی نداشت که لایحه بمجلس بیاید و بصورت قانون در بیاید اگر يك شرکت خصوصی بود و مربوط به بخش خصوصی بود طبق قانون تجارت می‌رفتند و این شرکت را ثبت می‌رسانند ولی از آنجا که این يك شرکت دولتی است و با سرمایه دولتی لازم آمده که تغییر و تبدیل نسبت سهام که حاصل شود بکفایتی که در لایحه مندرج است لایحه آوردند بمجلس و اگر در آینده ایجاب بکند آقای دکتر دادفر که باز تغییر و تبدیلی در این سهام داده شود و وضع سهامداران تغییر پیدا بکند چاره‌ای جز این نیست که مجدداً لایحه جدیدی بمجلس بیاورند.

رئیس - آقای پزشکپور تکلیف این کار در خود لایحه معین شده است.

پزشکپور - بنا بر این با توضیحی که داده شده راجع به این پیشنهاد در مورد حذف آن جمله که این شرکت را از شمول احکام و مقرراتیکه در قانون محاسبات عمومی که مربوط به این شرکتهاست خارج میکند بهمان کیفیت استدعای عطف توجه دارم.

رئیس - به این پیشنهاد رأی می‌گیریم خانم‌ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب شد. نسبت بماده دوم رأی می‌گیریم خانم‌ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - سرمایه شرکت در بدو تأسیس پانصد بیلیون ریال است که به ۲۵۰۰۰ سهم بیست هزار ریالی بشرح زیر تقسیم شده است:

الف - وزارت دارائی ۵۰۰۰ سهم.

ب - بانک تعاون کشاورزی ایران ۱۲۵۰ سهم.

ج - سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای انتظامی

۱۷۵۰ سهم.

د - شیر و خورشید سرخ ایران ۹۰۰۰ سهم.

تبصره ۱ - وزارت دارائی اجازه داده میشود در مقابل دریافت بهای اسمی و پرداخت شده سهام شرکت سهامی شیلات جنوب ایران کلیه سهام خود را بسازمان تعاون مصرف کادر نیروهای انتظامی واگذار نماید.

تبصره ۲ - بانک تعاون کشاورزی ایران مکلف است کلیه سهام خود را در شرکت سهامی شیلات جنوب ایران بشیر و خورشید سرخ ایران واگذار و بهای اسمی پرداخت شده سهام خود را دریافت کند.

تبصره ۳ - هرگونه تغییرات بعدی در میزان سرمایه و سهام شرکت و کول بتصویب مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام خواهد بود.

تبصره ۴ - نمایندگی سهام دولتی در مجمع عمومی صاحبان سهام با وزیر جنگ یا نماینده او خواهد بود. **رئیس** - نسبت بماده سوم نظری نیست (اظهاری نشد) بماده سوم رأی می‌گیریم خانم‌ها و آقایانیکه موافقت خواهش می‌کنم قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - شرکت مجاز یا انجام هرگونه معامله و عقد قرارداد اعم از بهره‌برداری بصورت مشارکت یا غیر آن با اشخاص یا مؤسسات داخلی و با خارجی میباشد و همچنین میتواند برای خرید کشتی و سایر وسایل فنی صید و بهره‌برداری و یا امور مربوط بان تا میزان يك میلیارد ریال وام یا اعتبار از منابع داخلی یا خارجی طبق شرایط مذکور در قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجبرای طرحهای مصوب برنامه‌های عمرانی کشور مصوب خرداد ماه ۱۳۴۵ تحصیل نماید و دولت میتواند وام یا اعتبار مزبور را تضمین کند.

رئیس - نسبت بماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد آقای دکتر عاملی قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در لایحه تأسیس شرکت شیلات

جنوب ماده ۴ بشرح زیر اصلاح شود:

در سطر دوم از کلمه همچنین تا پایان ماده حذف شود.

تصره زیرماده ۴ افزوده شود:
تصره - هرگونه قرارداد که منی بر استفاده شرکتها و یا دولتهای خارجی از منابع طبیعی خلیج فارس و دریای عمان ورودخانههای ساحلی باشد باید بتصویب مجلسین برسد.

باتقدیم احترامات

محسن پزشکیپور - دکتر عاملی - دکتر طالع
رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - همکاران ارجمند متأسفانه گناه رویه‌هایی با حسن نیت معمول میشود که آنچه معمول میشود يك رویه ناپسند برای آینده خواهد بود. فکر میکنم یکی از اصلی‌ترین وظایف نمایندگان مجلسین این است که در تطبیق و هم‌آهنگی قوانین باید یکدیگر تا آن حدی که امکان دارد گوش بکنند. مخصوصاً در تطبیق قوانین با مفاد قانون اساسی منتهای دقت و مراقبت را معمول بفرمایند در مورد ماده چهارم باز همانطور که عرض کردم بفرض اینکه پیشنهاد ما وارد تصویب قرار بگیرد بحدود اختیارات و وظایف شرکت شیلات جنوب هیچگونه خللی وارد نخواهد آمد. الا اینکه قانون مربوط بطور صحیح و بنحو دقیق تری تنظیم خواهد شد در ماده چهارم اگر توجه بفرمائید يك لایحه

اضافی هست که اساساً مربوط به قانون تأسیس شرکت نمی‌تواند باشد و این لایحه اضافی است که شرکت مجاز است برای خرید کشتی و سایر وسایل فنی صید و بهره‌برداری و یا امور مربوط بان تا میزان يك میلیارد ریال و اما باعتبار از منابع داخلی یا ساخارجی طبق شرایط مذکور در قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرح های مصوب برنامه‌های عمرانی کشور مصوب خردادماه ۱۳۴۵ تحصیل نماید. این يك لایحه تحصیل و ام است. مانمی گوئیم این وام را نگیرید و در اختیار شرکت نگذارید. حتماً بگیریید اگر لازم است بیشتر بگیریید ولی وام را طبق مقررات وام تحصیل کنید و الا این در اختیار دولت است. مؤسسه‌ای که مجاز است تحصیل و ام از خارج بکند دولت است، لایحه جداگانه‌ای بیاورد دولت باین منظور و هر مبلغ که لازم است تحصیل و ام بکند و در اختیار این شرکت بگذارد، کشتی بخرد یا هر وسیله دیگر. ولی اینکه ما بیائیم تحصیل و ام را که می‌دانید قانون اساسی

صریحاً می‌گوید امی است که باید مجلسین آن را تصویب کنند (صحیح است) و این اجازه را تاکنون فقط برای دولت مجلس ایران تصویب کرده است، طی اعتبارات برنامه عمرانی بدولت بموجب همین قانون نحوه خرید ماشین آلات که در آغاز این قانون نوشته شده است اجازه داده میشود بمیزان اعتباراتی که در قانون برنامه معین میشود که چنانچه است آن میزان اعتبارات را از هر مرجع که میتواند وام بگیرد و گزارشش را به مجلس بدهند ولی این اختیار از طرف مجلس بدولت داده نشده و این صحیح نیست که این را ما در تنو یک لایحه دیگری که موضوعش اساساً تحصیل و ام است اعتبارات را تفویض کنیم بدولت یا به شرکت که قوی‌ترین دادفر ممکن است سهامش از شرکت انکاه شیرو حور شد و با اساساً ممکن است بصورت غیر دولتی در باید مطابق استدلالی که ایشان فرمودند يك چنین مؤسسه‌ای اجازه بدهیم که تحصیل و ام بکند این صحیح نیست. مانمی گوئیم که ما نمی‌گیریم این چند سطر را از شکمش که اصلاً موضوعش نیست و مطابق آئین نامه داخلی مجلس که در حکم قانون است موظفیم لواهی که تصویب می‌کنیم تمام موضوعش مربوط ...

رئیس - آقای دکتر عاملی الان شما رأی دادید که وام بگیرند.

دکتر عاملی - به آن مؤسسه اجازه داده شده بود و ام بگیرد و این جانشین آن وام بود این يك لایحه جدا نیست آن هم لایحه جدائی داشته و در تنو یک لایحه خاصی نبوده است. (یک نفر از نمایندگان - چه فرق می‌کند) فرقی این است که اگر این لایحه را تصویب کردید و اگر چند لایحه را با هم ادغام کنید آن مصوباتی را که خودتان تصویب کرده‌اید رعایت نکرده‌اید و لابد در آن مقررات يك فلسفه و حکمتی هست که باید هر لایحه موضوعش مربوط به خودش باشد و باز عیب بزرگترش این است که اگر این لایحه را يك لایحه دیگر در تلوش گذاشتید و تصویب کردید خودش يك بدعتی میشود که بعد از این هر لایحه مخلوط و ادغام شده و با حکم اینکه قبل از یک چیز غلطی را تصویب کردید مجبورید تصویب کنید بنابراین این قسمت طرحش بنا بر اعتقاد ما و پیشنهاد ما جدا شود از این لایحه و طی يك لایحه دیگری

اجازه داده شود بدولت که دولت تحصیل و ام کند و بهر مؤسسه‌ای که میخواهد تفویض کند. این قسمت اول. ولی پیشنهاد دوم که ضمن يك تبصره‌ای هست اینجا نوشته که شرکت مجاز است بانجام هرگونه معامله و عقد قرارداد اعماز بهره برداری بصورت مشارکت یا غیر آن... این غیر آن ممکن است شامل دادن امتیاز بشود شامل واگذار کردن يك منطقه برای بهره‌برداری مستقل یا بطور عاملیت باشند. باید توجه داشته باشید که این شرکت در يك منطقه محدود عمل نمی‌کند در سراسر خلیج فارس و دریای عمان ورودخانه های ساحلی عمل می‌کند و شما بموجب قانون نفت شرکت ملی نفت این اختیار را نداده‌اید که خودش يك منطقه را برای بهره برداری در اختیار يك دولت خارجی یا شرکت خارجی بگذارد. بهمین دلیل وقتی چنین کاری می‌کنیم قانون می‌آورند به مجلس و ما تصویب می‌کنیم. اختیاری که به شرکت نفت ندادید در سراسر جنوب ایران باین شرکت واگذار می‌کنید و این صحیح نیست نه تطبیق با قوانین قبلی ما دارد و نه با قوانین فعلی که امروز در مورد نفت در این مملکت بموقع اجرا گذاشته میشود. در این مورد هم يك پیشنهاد کردیم که هرگونه قرارداد که منی بر استفاده شرکتها و یا دولتهای خارجی از منابع طبیعی خلیج فارس و دریای عمان و ورودخانههای ساحلی باشد باید بتصویب مجلسین برسد. در این مورد هم اگر مطابق با منطوق قوانین مقررات ایران میدانید رأی خواهید داد و گرنه که هیچ.

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - خیال میکنم در مورد وام مدتها در این مجلس و مجلس دوره قبل بحث شده و قرارداد این مسائل مطرح شده و تصور من اینست که جناب آقای دکتر عاملی آن مسائل و مطالب را نخوانده‌اند و الا باز برای بار دیگر مسئله وام را مطرح نمی‌کردند در دوره قبل دولت برای اجرای برنامه‌های عمرانی خودش احتیاج بمقداری وام داشت امروز مملکت ما در شرایطی است که از کلیه امکانات برای عمران و آبادی و احیاء مملکت استفاده میشود علاوه از منابع مملکت که در آمد نفت است و سرمایه‌های داخلی که حداکثر استفاده میشود چون

مملکت ما بسرعت پیش میرود احتیاج به وام هست و ام برای آباد ساختن مملکت برای عمران مملکت برای کارهای ضروری برای کارهای فوری است در دوره قبل بعثت همین تصوراتی که روزی در این مملکت خیال میکردند در گذشته دور که اگر يك کشور يك دولت به مملکت ما وام میداد می‌آمد گیر کات این مملکت را در اختیار میگرفت مخالفت‌هایی وجود داشت ولی امروز در مملکت ایران چنین تصوراتی وجود ندارد و اگر بانکی. شرکتی. مؤسسه‌ای سرمایه‌گذاری کرد یا شرکت پیدا کرد یا اعتباری داد بهیچ وجه این مشکلات وجود نخواهد داشت. بهمین دلیل در مجلس شورای ملی کمیونی از حقوقدانان تشکیل شد بررسی کردند و مطالعه کردند و قانون خرداد ۴۵ را در دوره گذشته تصویب کردند که در این لایحه نحوه گرفتن وام از خارج مشخص است اگر وام از دولتهای خارج باشد احتیاج بتصویب کمیسیونهای مربوطه مجلسین دارد ولی وام اگر از بانک‌ها یا مؤسسات خصوصی باشد احتیاج بتصویب ندارد. موارد متعدد طرز گرفتن وام در قانون خرداد ۴۵ مشخص است در این قانون مشخص است که اگر شرکت خواست وام بگیرد از خارج بر اساس آن قانون بگیرد که مرتباً گزارش نخست وزیر می‌آید و جنابعالی هم مطلع میشوید اما دلیل اینکه در این لایحه ذکر شده چیست؟ جناب آقای دکتر عاملی ما معتقدیم هرگونه وامی که در این مملکت گرفته میشود باید منطبق بانوائی ارزی مملکت باشد. اگر شرکتها و مؤسسات بروند وام بگیرند که فردا برای بازپرداختش مملکت گرفتار بشود درست نیست این کار بخاطر تمرکز است که ببینند مقدرات ارزی مملکت چیست؟ تا بر اساس آن اجازه بدهند، ذکر این ماده که اول این شرکت از نظر مقررات تابع قانون خرداد ۴۵ باشد ضروری و لازم است باز هم ذکرش از نظر اینکه مملکت بدانند که هر شرکتی چه مقدار وام میگیرد حتمی است چون دولت باید این وام را تضمین کند بنابراین ذکرش در این ماده ضروری است و باید نوشته شود امروز وقتی میبینیم که در برنامه چهارم ۸۱۰ میلیارد سرمایه‌گذاری میشود این ۸۱۰ میلیارد نه تنها توانائی دولت هست در آمد نفت هست قرضه داخلی هست ۱۵۰ میلیارد هم قرضه خارجی است که لایحه‌اش در همین مجلس تصویب شد در برنامه

سوم و چهارم ضرر دریافت و ام ذکر شده بنا بر این مسئله وام کاملاً مشخص و کاملاً معین است از نظر قانونی و منطبق با قانون اساسی است مجلسین این را تصویب و تأیید کردند آن فرمول وجود دارد بر اساس آن هم دولت و هم شرکتها می توانند این نوع وام بگیرند و لازمست در این قبیل قوانین گذاشته بشود که بیش از توانایی و استعداد مملکت از خارج وام گرفته نشود بنا بر این نه تنها فکر میکنم ضروری است اگر موزادی هم پیش بیاید که دولت ذکر نکرده باشد ماموظفیه که این ماده را در این گونه لوایح بگذاریه تا پیش از آنجندی که مملکت احتیاج و استعداد دارد و استعداد دارد وام از خارج گرفته نشود بنا بر این نه تنها این مطلب بخلاف قانون اساسی نیست کرا از آن بحث شده و بکمی سیو بهارفته و مجلسین تصویب کرده اند خیانت میکنم مطلبی را که مجلسین ایران کرا از تصویب و تأیید کرده اند و مورد استفاده هست و الآن هم به آن عمل میکنند ذکرش در چنین قانونی هیچ اشکالی ندارد و حتی ضرورت هم دارد و اگر لوایحی از این نوع باشد که دولت پیشنهاد نکرده باشد ما از نظر مجلس پیشنهاد خواهیم کرد برای اینکه نمیشود درهای کمک را باز گذاشت که بدون اطلاع دولت بروند وام بگیرند بنا بر این بنده صدر صد با پیشنهاد جنابعالی مخالفم و تصور میکنم ماده به همین صورت که تهیه شده بسیار ضروری و اساسی و لازم بوده و نظر دولت و مجلس هم تأمین است و بهیچ وجه خلاف قانون اساسی نیست در پایان باید بگویم مجلس انقلاب کار خلاف قانون اساسی نمیکند و نخواهد کرد

رئیس - آقای رامید جنابعالی بایشهاد موافقت با مخالف؟

رامید - بنده بایشهاد موافقم

رئیس - بفرماید

رامید - مطالب وقتی بحث میشود روشن میشود و با توضیحاتی حل مشکل میشود اجازه میخوام عبارت را برایشان بخوانم و شرکت مجاز به انجام هر گونه معامله و عقیدت قرارداد اعم از بهره برداری بصورت مشارکت یا غیر آن (اعم) با اشخاص یا مؤسسات داخلی یا خارجی میباشد البته شرکت تجارتمی باید کالای خودش را بفروشد و معامله کند برای انجام معامله هم باید قرارداد

بند ممکن هم هست که طرف معامله متناسب با از احتیاج یا داخلی باشد یا خارجی پس بودن این ماده از یکطرف لازم است شما شرکت تشکیل بدهید سرمایه گذاری بکنید ولی شرکت نتواند محصول خودش را بفروشد و قانونی برای این فروش داشته باشد این نقض غرض است ولی مجلس شورای ملی نمیتواند اعم از اینکه تصویب بشود یا رد بشود ارزشی ندارد برای اینکه برای اشخاصیکه توجه به اصل مفهوم این ماده نکنند سوء تفاهمی بوجود بیآوریم و بگوئیم که مجلس شورای ملی بیگ شرکت اجازه داده که از طرف مملکت برود هر نوع قراردادی را با خارجی ببندد بقیه دارم تنظیم کنندگان تصویب کنندگان لایحه در کمیسیون و شما نمایندگان محترم که این لایحه را تصویب میکنید لازم میدانید که این ماده به این صورت باشد ولی برای انجام معاملات مربوط بکار خود شرکت (صحیح است) و از این جهت برای رفع هر گونه سوء تفاهم استدعا میکنم از نماینده محترم دولت که تشریف بیاورند در پشت تریبون همین عبارت را بفرمایند که قرارداد های این شرکت و اختیاری که مجلس میدهد مربوط است بمعاملات در محدوده کار خود شرکت و این را در صورت جلسه مجلس ثبت نمایند (احسنست)

رئیس آقای دکتر احمدی بفرماید

دکتر احمدی (معاون وزارت منابع طبیعی) - با اجازه مقام محترم ریاست بنده به استحضار نمایندگان محترم مجلس میرسانم که مطالبی را که جناب آقای رامید فرمودند کاملاً تأیید میکنم و تمام اموری که در لایحه به آن اشاره شده مربوط بکارهای شرکت است در باره بهره برداری از محصولات دریایی

رامید - تشکر میکنم

رئیس - آقای دکتر عاملی مقاعدشاید؟

دکتر عاملی - با توجه به توضیحی که داده شد بودن این تبصره روشن کننده خواهد بود

رئیس - نسبت بماده چهارم رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده پنج قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - اجرای طرحهای مربوط به بهبود امر

صید و بهره برداری از محصولات دریایی جنوب که اعتبار آن کلاً یا جزئی از محل اعتبارات عمرانی تأمین میگردد شرکت سهامی شیلات جنوب ایران واگذار میشود طرحهای مذکور یا از طرف شرکت سهامی شیلات جنوب ایران تنظیم و سازمان برنامه پیشنهاد میشود و یا از طرف سازمان برنامه با موافقت آن شرکت تهیه و تصویب خواهد رسید

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده پنج رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۶ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - شرکت از آغاز سال ۱۳۴۵ برای مدت ۱۵ سال از پرداخت مالیات بر درآمد و مالیات نقل و انتقالات بلاعوض و حقیقت و حق تعمیر و عوارض شهرداری و ندری باستانی با بربری و انبارداری معاف است

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۷ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی مربوط بواردات جهت بهره برداری از آبریز از قبیل کشتی - قایق و سایر وسایل نقلیه دریایی - سردخانه - وسائل صید - ماشین آلات و سایر لوازمی که برای بهره برداری و تأسیس صنعت صید ماهی و میگو و تهیه کنسرو و کود و سایر محصولات مشتق از صنعت صید مورد نیاز شرکت سهامی شیلات جنوب ایران باشد جمعاً و تخریماً بعنوان کمک بشرکت در بودجه کل کشور همه ساله منظور خواهد شد

تبصره - شرکتها و مؤسسات خارجی که برای بهره برداری از محصولات دریایی در خلیج فارس و دریای عمان قراردادهایی با شرکت سهامی شیلات جنوب ایران منعقد میکنند اگر وسائلی بعنوان ورود موقت با معافیت وارد نمایند در خاتمه کار بلاعوض بشرکت سهامی شیلات جنوب ایران واگذار کنند عنوان خروج از کشور را داشته

و مشمول پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی آنوسایل نخواهند بود

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۷ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۸ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - اقدام به تعمیر و تعمیرات صید و بهره برداری از آبریز خلیج فارس و دریای عمان و رودخانه های ساحلی جنوب ایران وسیله اشخاص حقیقی یا حقوقی موقوف با اجازه شرکت سهامی شیلات جنوب ایران و طبق ضوابطی خواهد بود که بتصویب مجمع عمومی صاحبان سهام برسد

تبصره - ساکنان جزایر و سواحل خلیج فارس و دریای عمان و رودخانه های ساحلی جنوب ایران میتوانند برای مصارف شخصی و تمیزان متعارف بارعبات ضوابطی که از طرف شرکت سهامی شیلات جنوب ایران تعیین میشود مبادرت بصید نمایند

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۸ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۹ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - تأسیسات دولتی مربوط به تهیه کنسرو و نگاهداری ماهی و محصولات دریایی موجود در سواحل خلیج فارس و دریای عمان که مورد نیاز شرکت سهامی شیلات جنوب ایران باشد بر اساس آذربایبی و توافقی که حاصل شود در مقابل پرداخت بهای آن به شرکت واگذار میشود

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۹ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۰ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - آئین نامه های داخلی شرکت پس از تصویب مجمع عمومی شرکت بموقع اجرا گذارده میشود

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)
نسبت بماده ۱۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت
خواهش می کنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای دکتر عاملی
بفرمایند.

دکتر عاملی تهرانی - در مورد پیشنهادی که قبلا
مطرح شده بود توضیحی را لازم میدانم بعضی بزرگانم
چون بعد از اینکه جناب آقای معاون وزارت منابع طبیعی
در اینجا توضیح دادند در طی بیانات جناب آقای رامبد
که اختیارات این شرکت مربوط به معاملات خاص خودش
خواهد بود و معنی اعطای امتیاز بهره برداری را نخواهد
داشت بعداً وقتی جناب آقای رئیس رسیدند
نظر پیشنهاد دهنده را... من عرض کردم با وجود این
بودن این تبصره روشن کننده خواهد بود یعنی اگر این
تبصره را که پیشنهاد کرده بودیم برای گذاشته شود و رأی
گرفته نشود همان نظری را که توضیح داده شد روشن
خواهد کرد و توضیح من مبني بر این نبود که تبصره پیشنهاد
را پس گرفته باشم معذرت اگر استنباط مجلس این خواهد بود
که این شرکت حق اعطای مناقضی برای بهره برداری و
حق اعطای امتیاز منابع برای بهره برداری ندارد ماحرفی
نداریم اگر جز اینست. پیشنهادی که عرض کردم ما پس
نگرفتیم هر گونه مقررات مجلس هست همانطور...

رئیس - آقای دکتر بنده که شنیدم شما پس گرفتید.
دکتر عاملی - بنده عرض کردم پس نگرفتم.
رئیس - حالا اشکالی ندارد رأی میگیریم به پیشنهاد
آقای دکتر عاملی خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند
میکنم قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد
حالا نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی می شود.
(اسامی آقایان نمایندگان به ترتیب آتی وسیله
آقای مهندس صائی منشی اعلام گردید و در محل نطق
اخذ رأی بعمل آمد).

آقایان - دکتر موثقی - دکتر حکیم شوشتری - مهندس جلالی
نوری - دکتر میرعلاء - موسوی ماکوئی - دکتر فریود
جهانشاهی - اهری - فضائلی - دکتر الموتی - دهبیم -
موقر - بهبودی - مهندس کیما کجوری - محسنی مهر -
مهندس زنجانی - بهادری - امامی رضوی - دکتر

بیت منصور - مرتضوی - دکتر بزردان پناه - پاینده - بدر
صالحیان - ضیاء احمدی - مهندس پرویز بهبودی - محمد
اسدی - شیخ بهائی - مهندس پروشانی - دکتر امامی خوئی -
جوانشیر - پردلی - مؤید امینی - دکتر عاملی - پزشکپور -
دکتر طالع - دکتر فریور - دکتر وحیدنیا - مسعودی -
دکتر غنی - دکتر عظیمی - انشاء - ابوذر - روستا - دکتر
سعید - دکتر اعتمادی - دکتر سعید حکمت - پروفیسور
مخیر فرمند - امام مردوخ - دکتر گسگیک - بهنیا -
دکتر ستوده - دکتر بهنایی - صائب - پورساعط - مهندس
زرآور - مهندس فیروز عدل - صدری کیوان - ابراهیم
مدرسی - ح - مهندس یار محمدی - پوربابائی - صالحی -
کلانتر هرمزی - اسدالله سلیمانی - دکتر پرتو اعظم -
مهندس برومند - مهندس ریاحی - پدرامی - ارسنجانی -
بختیاری پور - دکتر شفیع امین - دکتر دادفر - دکتر
صفائی - شاهنده - مهندس سهم الدینی - مهندس اربابی -
دکتر خیراندیش - دکتر بقائی یزدی - ریاضی - رضوی -
دکتر رفیعی - ساگینیان - توسلی - ریگی - دکتر اسفندیاری -
مهندس عطائی - خواجه نوری - دکتر خطیبی - حشمت -
اخلاقی - کاسمی - دکتر رضوانی - ایلخانی پور - خانم
دکتر دولتشاهی - غلام نیاکان - خانلر قراچورلو - عباس
میرزائی - دکتر حبیب الهی - مهندس اردلان - مهندس
اخوان - خانم تربیت - مهندس ارفع - ثامنی - مهندس
کیا - دکتر عدل - مجید موسوی - دکتر رهنوردی -
امیراحمدی - شیخ الاسلامی - تیمسار وحدانیان - دکتر
خزائلی - مهندس عنترت - مهندس بریمانی - خانم بزرگنیا
مریدی - دکتر اسدی - رامبد - دکتر رفعت - فرهادپور -
مانی - دکتر محقق - کریم بخش سعیدی - دکتر رشتی -
شکیبا - دکتر قهرمان - اولیاء - مبارکی - مهندس قادر پناه
صائی - دکتر صالحی - دکتر زعفرانلو - دکتر برومند -
جامناسی - تیمسار همايونی - مروتی - دکتر بنگانگی
صادق سمعی - مهاجرانی - فخر طباطبائی - یوسفی -
معزی - شاخونی - سعیدوزیری - فهمی - تهرانی - معظمی -
فروتن - دکتر اصولی - ظفر - مهندس اسدی سمیع -
فولادوند - مرندی - دکتر نجمی - خانم جهانبانی - کورس
قاضی زاده - دکتر کیان - صادقی - قراچورلو - مهندس
فروهر - خانم سعیدی - جوادی - محدث زاده - دانشمند
عامری - دکتر وفا - ماهیار - ضیاء احمدی - مهندس
اربابی - دکتر خیراندیش - دکتر بقائی یزدی - ریاضی -
رضوی - دکتر رفیعی - ساگینیان - توسلی - ریگی - دکتر
اسفندیاری - مهندس عطائی - خواجه نوری - دکتر خطیبی -
حشمت - اخلاقی - کاسمی - دکتر رضوانی - ایلخانی پور -
خانم دکتر دولتشاهی - غلام نیاکان - خانلر قراچورلو -
عباس میرزائی - دکتر حبیب الهی - مهندس اردلان - ضیاء

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام
گردید)

آراء موافق ۱۶۵ رأی

ممتنع ۴

رئیس - لایحه با ۱۶۵ رأی موافق و چهار رأی ممتنع
تصویب شد برای تصویب به مجلس سنای فرستاده میشود.

موافقین - آقایان : امیراحمدی - شیخ الاسلامی

تیمسار وحدانیان - دکتر خزائلی - مهندس عنترت - مهندس
بریمانی - خانم بزرگنیا - مریدی - دکتر اسدی - رامبد -
دکتر رفعت - فرهادپور - مانی - دکتر محقق - کریم بخش
سعیدی - دکتر رشتی - شکیبا - دکتر قهرمان - اولیاء -
مبارکی - مهندس قادر پناه - صائی - دکتر صالحی - دکتر
زعفرانلو - دکتر برومند - جامناسی - تیمسار همايونی -
مروتی - معیری - دکتر بنگانگی - صادق سمعی - مهاجرانی - فخر
صادق صائی - دکتر وحیدنیا - سعیدی - دکتر غنی - دکتر عظیمی -
انشاء - ابوذر - روستا - دکتر سعید - دکتر اعتمادی - دکتر سعید
حکمت - پروفیسور مخیر فرمند - امام مردوخ - دکتر
گسگیک - بهنیا - دکتر ستوده - دکتر بهنایی - صائب -
پورساعط - مهندس زرآور - مهندس فیروز عدل - صدری
کیوان - ابراهیم مدرسی - ح - مهندس یار محمدی -
پوربابائی - صالحی - کلانتر هرمزی - اسدالله سلیمانی -
دکتر پرتو اعظم - مهندس برومند - مهندس ریاحی - پدرامی
ارسنجانی - بختیاری پور - دکتر شفیع امین - دکتر دادفر -
دکتر صفائی - شاهنده - مهندس سهم الدینی - یوسفی -
معزی - شاخونی - سعیدوزیری - فهمی - تهرانی - معظمی -
فروتن - دکتر اصولی - ظفر - مهندس اسدی سمیع -
فولادوند - مرندی - دکتر نجمی - خانم جهانبانی - کورس
قاضی زاده - دکتر کیان - صادقی - قراچورلو - مهندس
فروهر - خانم سعیدی - جوادی - محدث زاده - دانشمند
عامری - دکتر وفا - ماهیار - ضیاء احمدی - مهندس
اربابی - دکتر خیراندیش - دکتر بقائی یزدی - ریاضی -
رضوی - دکتر رفیعی - ساگینیان - توسلی - ریگی - دکتر
اسفندیاری - مهندس عطائی - خواجه نوری - دکتر خطیبی -
حشمت - اخلاقی - کاسمی - دکتر رضوانی - ایلخانی پور -
خانم دکتر دولتشاهی - غلام نیاکان - خانلر قراچورلو -
عباس میرزائی - دکتر حبیب الهی - مهندس اردلان - ضیاء

احمدی - مهندس اخوان - خانم تربیت - مهندس ارفع - ثامنی
مهندس کیا - دکتر عدل - مجید موسوی - دکتر رهنوردی
دکتر موثقی - دکتر حکیم شوشتری - مهندس جلالی نوری
- دکتر میرعلاء - موسوی ماکوئی - دکتر فریود - جهانشاهی
- اهری - فضائلی - دکتر الموتی - دهبیم - موقر - دکتر
بهبودی - مهندس کیما کجوری - محسنی مهر - مهندس
زنجانی - بهادری - امامی رضوی - دکتر بیت منصور
- مرتضوی - دکتر بزردان پناه - پاینده - بدر صالحیان -
مهندس پرویز بهبودی - محمد اسدی - شیخ بهائی - مهندس
پروشانی - دکتر امامی خوئی - جوانشیر - پردلی -
مؤید امینی.

ممتنعین - آقایان :

دکتر عاملی تهرانی - دکتر فریور - دکتر طالع -
پزشکپور.

**۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
اصلاحات ارضی و تعاون روستائی راجع بلایحه
مواد الحاقی به قانون تقسیم و فروش املاک بزارعین
مستاجر مصوب ۲۳/۱۰/۲۲ و ارسال به مجلس سنا**

رئیس - گزارش شور دوم مواد الحاقی به قانون
تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر مطرح
است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون اصلاحات

ارضی و تعاون روستائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی در
جلسه ۳ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور آقای دکتر ولیان وزیر
اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه شماره ۲۸۵۶۴
مورخ ۹/۹/۴۹ دولت راجع به مواد الحاقی بقانون
تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر مصوب
۲۳/۱۰/۲۲ را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۳۹
چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با
توجه به پیشنهاد های واصله با اصلاحاتی بشرح زیر
تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

لایحه قانونه وادالاحاقی به قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر مصوب

۱۳۴۷/۱۰/۲۳

ماده ۱۵ - بمالکینی که در اجرای ماده ۱۱ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر، در مهلت قانونی آمادگی خود را برای تقسیم ملک بنسبت بهره مالکانه بزارعین اعلام نموده ولی در مهلت مقرر موفق بتقسیم ملک با بزارعین مربوط نشده و مراتب را بموقع کتباً با ادارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل وقوع ملک اعلام نموده اند. اجازه داده میشود که تا پایان وقت اداری روزی و یکم شهریور ماه سال ۱۳۵۰ رأساً بزارعین مربوط جهت تقسیم ملک بپردازند که مورد توافق طرفین قرار گیرد اقدام و صورت مجلس توافق را بدارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی شهرستان مربوط تسلیم نمایند.

چنانچه این قبیل مالکین نتوانند ظرف مهلت مقرر بزارعین مربوط در افراز و تقسیم ملک توافق و صورت جلسه توافق را بدارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل تسلیم نمایند ملک آنان از تاریخ اول مهر ماه سال ۱۳۵۰ بر اساس مقررات پیش بینی شده در قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر قانوناً بزارعین مربوط منتقل شده تلقی میشود. مال الاجاره سال ۱۳۵۱ این قبیل مالکین از بابت اولین قسط بهای ملک آنان محسوب خواهد شد بزارعین این قبیل املاک مکلفند مال الاجاره سال ۱۳۵۰ را بمالکین مربوط طبق مقررات اسناد اجاره بپردازند.

وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مکلف است بتدریج بر اساس مقررات پیش بینی شده در قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر از نظر انجام تشریفات ثبتی و صدور سند مالکیت ملک بنام کشاورزان مربوط و صدور قبوض اقساطی مالکین از بابت بهای ملک آنان اقدام لازم را معمول دارد.

تبصره ۱۵ - مفاد این ماده در مواردیکه اکثریت بزارعین صاحب نسق هر ده یا نزرعه به استناد تبصره ۹ ماده ۱۱ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر تقاضای تقسیم ملک را نموده باشند لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره ۲۵ - در مواردیکه صورت جلسات توافق در

افراز و تقسیم ملک طبق مقررات مربوط به امضای اکثریت بزارعین (اکثریت بر حسب نسق زراعتی) رسیده باشد بقیه بزارعین بتبیت اکثریت مکلف بقبول مفاد صورت جلسه توافق خواهند بود.

تبصره ۳ - در صورتیکه مالکین بزارعین پس از اعلام توافق در زمینه تقسیم ملک از امضای اسناد و گذاری ملک که بر اساس صورت جلسات تقسیم و افراز تنظیم شده خودداری نمایند، وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بقیه بزارعین مستأجرین اسناد و قبوض و دفاتر انتقال را امضاء خواهد کرد.

تبصره ۴ - مستثنیات قانونی املاک مشمول ماده فوق از قبیل اراضی مکانیزه و باغات و بیشه ها (اعم از باغ میوه - قلمستانها - نخلستانها - باغات مرکبات - چای - حنا - ساختمانها) و امثال آنها که عرصه و اعیان آن متعلق بمالک باشد باحقابه معموله کماکان بملکیت مالک باقی خواهد ماند.

تبصره ۵ - مالکین مشمول ماده فوق در صورتیکه قبل از سی و یکم شهریور ۱۳۵۰ از تقسیم ملک مصرف شده و انصراف خود را بدارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل در قبال اخذ رسید رسمی اعلام دارند میتوانند نسبت بفروش ملک خود طبق مقررات این قانون اقدام و از مزایا و تسهیلات آن استفاده کنند.

ماده ۲۵ - در صورتیکه بین مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر که ملک آنان بر اساس مقررات پیش بینی شده در قانون مذکور و این قانون بزارعین مربوط منتقل شده یا بشود. زنان بدون سرپرست، صغار، اشخاص علیل یا خرده مالکانی وجود داشته باشند که موجبات اعاشه آنان منحصراً از مال الاجاره و عواید ملک مشمول قانون فوق فراهم شده و این قبیل اشخاص در مقابل قبوض مربوط بهای املاک خود از تسهیلات مقرر در ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر استفاده نمایند دولت در مقابل دریافت قبوض اقساطی بدهی بزارعین از بابت بهای ملک آنان معادل ده برابر مال الاجاره را نقداً پرداخت خواهد کرد.

تبصره ۱ - بمنظور تعیین و تشخیص اشخاصیکه

میتوانند از تسهیلات مقرر در این ماده استفاده کنند در هر شهرستان کمیسیونهای سه نفری مرکب از فرماندار، دادستان شهرستان و رئیس اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مربوط تشکیل میشود پس از رسیدگی بتقاضای این قبیل مالکان نتیجه را باتنظیم صورت جلسه مقتضی به وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اعلام خواهد کرد.

در مواردیکه تصمیم کمیسیون با توافق آراء اعضای آن مبنی بر تأیید استحقاق مالکین برای دریافت بهای نقدی ملک باشد وزارت مذکور نسبت بپرداخت ده برابر مبلغ مال الاجاره سالانه از محل اعتبارات خرید املاک اقدام خواهد کرد.

تبصره ۲ - قبوض بدهی بزارعین این قبیل املاک در اختیار بانک تعاون کشاورزی ایران گذاشته میشود تا جوجه آنرا بر اساس مقررات قانون تقسیم فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر دریافت و برای تأمین اعتبارات مورد نیاز کشاورزان مملکت بنرمایه بانک اضافه نماید.

تبصره ۳ - قبوض بدهی بزارعین این قبیل املاک در اختیار بانک تعاون کشاورزی ایران گذاشته میشود تا جوجه آنرا بر اساس مقررات قانون تقسیم فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر دریافت و برای تأمین اعتبارات مورد نیاز کشاورزان مملکت بنرمایه بانک اضافه نماید.

ماده ۳۵ - مالکینی که املاک آنان بر اساس ماده یک این قانون بزارعین منتقل میگردد میتوانند طبق مقررات ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر و تبصره های آن باتضمین دوات معادل ارزش قبوض اقساطی دریافتی بابت بهای ملک را در امور صنعتی و عمرانی سرمایه گذاری نمایند یا معادل ارزش اسمی آن قبوض سهام کارخانجات دولتی و یا اراضی بایر و موات متعلق بدولت را دریافت دارند و یا از اراضی جنگلی جلگه ای شمال طبق مقررات تبصره ۴ ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر و ضوابط مربوط بواگذاری این قبیل اراضی استفاده نمایند و طبق تبصره ۱۷ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷ از آن قبوض برای پرداخت بدهی های مالیاتی خود استفاده نمایند.

در صورتیکه این قبیل مالکین از تسهیلات و ارفاق فوق استفاده نکرده و جوجه قبوض اقساطی خود از بزارعین مربوط را ظرف سه ماه از تاریخ سر رسید قبض وصول نمایند میتوانند مبلغ اسمی قبوض اقساطی خود از بابت بهای ملک را با پرداخت کارمزد وصول (طبق تعرفه عمومی معاملات بانک تعاون کشاورزی ایران) و ظهر

نویسی قبوض و تسلیم آن ببانک مذکور نقداً از بانک تعاون کشاورزی ایران دریافت دارند.

تبصره ۱ - بانک تعاون کشاورزی ایران بقیه مقامی مالک نسبت بوصول جوجه قبوض مذکور از بزارعین بدهکار با احتساب حداکثر ۱۲٪ بعنوان خسارت تأخیر تأدیه از تاریخ سر رسید قبض تا تاریخ وصول طبق مقررات اقدام خواهد کرد.

مبالغ اسمی قبوض بحساب سرماییه و خسارت تأخیر تأدیه بحساب درآمد بانک مزبور منظور خواهد شد.

تبصره ۲ - دولت مکلف است هر سال اعتبار لازم برای اجرای ماده فوق را تأمین و در اختیار وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بگذارد.

مخبر کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی

مهندس اسدی سمیع

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۳ بهمن ماه ۱۳۴۹

با حضور آقای دکتر ولیان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه دولت راجع بمواد الحاقی بقانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳ را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۴ بهمن ماه ۱۳۴۹ - حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بمواد الحاقی بقانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳ که در شور دوم کمیسیون ارجاع شده بود مورد رسیدگی قرار داده و مراد را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم

اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارم.

مخبر کمیسیون دارائی - دانشمند

رئیس - ماده اول مطرح است. قرائت میشود. (شرح زیر خوانده شد)

۱۵۵۶- بمالکینی که در اجرای ماده ۱۱ قانون تقسیم

و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر در مهلت قانونی آمادگی خود را برای تقسیم ملک نسبت به مهلت اعلام نموده و ولی در مهلت مقرر موفق تقسیم ملک بزارعین مربوط نشده و مراتب را بموقع کتابت بدارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل وقوع ملک اعلام نموده اند. اجازه داده می شود که تا پایان وقت اداری روزی و یکم شهریور ماه سال ۱۳۵۰ را سابقاً بزارعین مربوط جهت تقسیم ملک بهر نحو که مورد توافق طرفین قرار گیرد اقدام و صورت مجلس توافق را بدارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی شهرستان مربوط تسلیم نمایند.

چنانچه این قبیل مالکین نتوانند ظرف مهلت مقرر بزارعین مربوط در افراز و تقسیم ملک توافق و صورت جلسه توافق را بدارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل تسلیم نمایند ملک آنان از تاریخ اول مهر ماه سال ۱۳۵۰ بر اساس مقررات پیش بینی شده در قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر قانوناً بزارعین مربوط منتقل شده تلقی می شود. مال الاجاره سال ۱۳۵۱ این قبیل مالکین از باب اولین قسط بهای ملک آنان محسوب خواهد شد بزارعین این قبیل املاک مکلفند مال الاجاره سال ۱۳۵۰ را بمالکین مربوط طبق مقررات اسناد اجاره بپردازند.

وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مکلف است بتدریج بر اساس مقررات پیش بینی شده در قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر از نظر انجام تشریفات ثبتی و صدور سند مالکیت ملک بنام کشاورزان مربوط و صدور قبوض اقساطی مالکین از بابت بهای ملک آنان اقدام لازم را معمول دارد.

تبصره ۱ - مفاد این ماده در مواردیکه اکثریت زارعین صاحب نسق هر ده یا مزرعه به استناد تبصره ۹ ماده ۱۱ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین

مستأجر تقاضای تقسیم ملک را نموده باشند لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره ۲- در مواردیکه صورت جلسات توافق در افراز و تقسیم ملک طبق مقررات مربوط به امضای اکثریت زارعین (اکثریت بر حسب نسق زراعتی) رسیده باشد بقید زارعین بیعت اکثریت مکلف قبول مفاد صورت جلسه توافق خواهند بود.

تبصره ۳- در صورتیکه مالکین بازارعین پس از اعلام توافق در زمینه تقسیم ملک از امضای اسناد واگذاری ملک بر اساس صورت جلسات تقسیم و افراز تنظیم شده خودداری نمایند. وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بگانه مقامی مستکفی اسناد قبوض و دفاتر انتقال را امضاء خواهد کرد.

تبصره ۴- مستثنیات قانونی املاک مشمول ماده فوق از قبیل اراضی مکاتیزه و باغات و بیشه ها (اعم از باغ میوه - قلمستانها - نخلستانها - باغات مرکبات - جای - حنا - ساختمانها) و امثال آنها که عرصه و اعیان آن متعلق بمالک باشد با حبابه معموله کماکان بمالکیت مالک باقی خواهد ماند.

تبصره ۵- مالکین مشمول ماده فوق در صورتیکه قبل از سی و یکم شهریور ۱۳۵۰ از تقسیم ملک منصرف شده و انصراف خود را بدارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل در قبال اخذ رسیده رسمی اعلام دارند میتوانند نسبت به فروش ملک خود طبق مقررات این قانون اقدام و از مزایا و تسهیلات آن استفاده کنند.

رئیس - نسبت بماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می گیریم بماده اول خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش می کنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵- در صورتیکه بین مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر که ملک آنان بر اساس مقررات پیش بینی شده در قانون مذکور و این قانون بزارعین مربوط منتقل شده یا بشود. زنان بدون سرپرست، صغار، اشخاص علیل یا خردسال مالکینی

وجود داشته باشند که موجبات اعاشه آنان منحصر از مال الاجاره و عواید ملک مشمول قانون فوق فراهم شده و این قبیل اشخاص در مقابل قبوض مربوط بهای املاک خود از تسهیلات مقرر در ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر استفاده نمایند دولت در مقابل دریافت قبوض اقساطی بدهی زارعین از بابت بهای ملک آنان معافانه برابر مال الاجاره را نقداً پرداخت خواهد کرد.

تبصره ۱- بمنظور تعیین و تشخیص اشخاصیکه میتوانند از تسهیلات مقرر در این ماده استفاده کنند در شهرستان کمیسیون های سه نفری مرکب از فرماندار، دادستان شهرستان و رئیس اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مربوط تشکیل میشود و پس از رسیدگی بتقاضای این قبیل مالکان نتیجه را با تنظیم صورت جلسه مفصلی بوزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اعلام خواهد کرد. در مواردیکه تصمیم کمیسیون به اتفاق تسلیح اعضای آن منتهی بر تأیید استحقاق مالکین برای دریافت بهای نقدی ملک باشد وزارت مذکور نسبت به پرداخت ده برابر مبلغ مال الاجاره سالانه از محل اعتبارات خرید املاک اقدام خواهد کرد.

تبصره ۲- قبوض بدهی زارعین این قبیل املاک در اختیار بانک تعاون کشاورزی ایران گذاشته میشود تا وجوه آنرا بر اساس مقررات قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر دریافت و برای تأمین اعتبارات مورد نیاز کشاورزان مملکت سرمایه بانک اضافه نماید. رئیس - نسبت بماده دوم نظری نیست؟ آقای شیخ الاسلامی.

شیخ الاسلامی - در سطر سوم تبصره يك ماده ۲ کلمه (میشود) بعد از تشکیل از قلم افتاده است.

رئیس - اصلاح میشود نظر دیگری در ماده دوم نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می گیریم بماده دوم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش می کنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳- مالکینی که املاک آنان بر اساس ماده يك

این قانون بزارعین منتقل میگردد میتوانند طبق مقررات ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر و تبصره های آن با تضمین دولت معادن ارزش قبوض اقساطی در بیانی بابت بهای ملک را در امور صنعتی و عمرانی سرمایه گذاری نمایند یا معادل ارزش اسمی آن قبوض سهام کارخانجات دولتی و یا اراضی بایر و موات متعلق بدولت را دریافت دارند و یا از اراضی جنگلی جلگه ای شمال طبق مقررات تبصره ۴ ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر و ضوابط مربوط بواگذاری این قبیل اراضی استفاده نمایند و طبق تبصره ۱۷ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷ از آن قبوض برای پرداخت بدهی های مالیاتی خود استفاده نمایند.

در صورتیکه این قبیل مالکین از تسهیلات و ارفاق فوق استفاده نکرده و وجوه قبوض اقساطی خود از زارعین مربوط را ظرف سه ماه از تاریخ سررسید قبض وصول نمایند. میتوانند منبع اسمی قبوض اقساطی خود از بابت بهای ملک را بپردازند و وصول (طبق تعرفه عمومی معاملات بانک تعاون کشاورزی ایران) و ضروری قبوض و تسلیح آن ببانک مذکور نقداً از بانک تعاون کشاورزی ایران دریافت دارند.

تبصره ۱- بانک تعاون کشاورزی ایران بگانه مقامی مالک نسبت بوصول وجوه قبوض مذکور از زارعین بدهکار با احتساب حداکثر ۱۲٪ بعنوان خسارت تأخیر تأدیه از تاریخ سررسید قبض تا تاریخ وصول طبق مقررات اقدام خواهد کرد.

مبالغ اسمی قبوض بحساب سرمایه و خسارت تأخیر تأدیه بحساب درآمد بانک مزبور منظور خواهد شد.

تبصره ۲- دولت مکلف است هر سال اعتبار لازم برای اجرای ماده فوق را تأمین و در اختیار وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بگذارد.

رئیس - نسبت بماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می گیریم بماده سوم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش می کنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلمات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بلاجه رأی می گیریم به خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد
لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

رئیس - آقای ممتاز بفرمایید.

ممتاز (معاون کل وزارت اصلاحات ارضی و
تعاون روستائی) - بنده خواستم از نمایندگان محترم در
مورد تصویب این لایحه تشکر کنم.

۱۰ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بلائحه اجازه حمل و استعمال اسلحه بنگهبانان بانکها

رئیس - گزارش شور اول اجازه حمل و استعمال
اسلحه وسیله نگهبانان بانکها مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۲ دیماه ۱۳۴۹ با
حضور آقای صادق احمدی معاون وزارت دادگستری لایحه
شماره ۳۴۶۰ - ۴۹/۸/۱۰ دولت راجع با اجازه حمل و
استعمال اسلحه وسیله نگهبانان بانکها را که بشماره
۱۴۴۴ چاپ شده است برای شور اول مطرح کرد و بشرح
زیر مورد تصویب قرارداد. اینک گزارش آنرا بمجلس
شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اجازه حمل و استعمال اسلحه به

نگهبانان بانکها

ماده واحده - نگهبانان بانکهای دولتی در صورتیکه

واجد شرایط ورود بآموزشگاه باستانی شهربانی کل کشور
بوده و دوره آموزشگاه مذکور را گذرانده و تعلیمات
حفاظتی مخصوص بانک را فرا گرفته باشند فقط در مدت
نگهبانی با رعایت مقررات مربوط حق حمل سلاح و در
موارد زیر حق استعمال آنرا دارند مشروط بر آنکه جز از
راه استعمال سلاح نتوان بطریق دیگری حمله یا خطر را بلا اثر
یا متوقف ساخت.

۱ - در صورتیکه جوهرات و وجوه و اوراق بهادار
و فلزات قیمتی و اسناد متعلق ببنک یا تحت حفاظت بانک
جزئی یا کلاً در داخل بانک یا اماکنی که محافظت اشیاء
مذکور در آنجا بعهده نگهبانان بانک محول شده و یا در
حین حمل و نقل مورد مخاطره قرار گیرد.

۲ - در صورتیکه کسی برخلاف مقررات در ساعات

نگهبانی بمنظور خلع سلاح اقدام بگرفتن اسلحه نگهبان
بانک کند یا جان وی را بنحوی از انحاء در معرض خطر
قرار دهد.

۳ - در صورتیکه جان یا مال مشتری یا جان هر یک
از کارکنان بانک در محوطه بانک مورد مخاطره
قرار گیرد.

تبصره ۱ - تعیین نوع سلاح و ترتیب استفاده از آن
توسط نگهبانان بانک طبق آئین نامه ای خواهد بود که
بتصویب وزارت جنگ و وزارت دادگستری و وزارت
کشور میرسد.

تبصره ۲ - نگهبانان مؤسسات اعتباری دولتی و
بانکهای غیر دولتی در صورت دارا بودن شرایط مندرج در این
قانون با تصویب هیئت وزیران میتوانند از مقررات
مذکور در فوق استفاده نمایند.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۵ بهمن ماه ۱۳۴۹ با
حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به اجازه حمل و
استعمال اسلحه وسیله نگهبانان بانکها را که بشماره ۱۴۴۴
چاپ شده است برای شور اول مطرح کرد و گزارش
کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب نمود.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - کلانتر هرمزی

گزارش شور اول از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۴ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور
نیمسار سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه راجع
به اجازه حمل و استعمال اسلحه وسیله نگهبانان بانکها را
که بشماره ۱۴۴۴ چاپ شده است برای شور اول مطرح
کرد و گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد
بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم

میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - ملک زاده آملی

۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بلائحه اصلاح ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی

رئیس - گزارش شور اول اصلاح ماده ۱۲۶ قانون
مجازات عمومی مطرح است قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه سوم بهمن ماه ۱۳۴۹
با حضور آقای صادق احمدی معاون وزارت دادگستری
لایحه شماره ۳۴۶۲۸ - ۴۹/۸/۱۴ دولت راجع به اصلاح
ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی را که بشماره ۱۴۷۷
چاپ شده است مطرح کرد و با اصلاحی برای شور اول
بشرح زیر بتصویب رسانید.
اینک گزارش شور اول آنرا به مجلس شورای ملی
تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی
ماده واحده - ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی
بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۱۲۶ - هر کس بدون داشتن حق علناً لباس های
رسمی مأموران دولتی اعم از تشریفاتی یا متحدالشکل یا
نشانه یا مدالها یا سایر امتیازات دولتی ایران یا
کشورهای خارجی را بدون تغییر یا با تغییر جزئی که
موجب اشتباه شود استعمال نماید در صورتیکه عمل او
بموجب قانون دیگری مستلزم مجازات شدیدتری نباشد
بحبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال و پرداخت غرامت از
یکهزارریال تا یکصد هزارریال محکوم خواهد شد.

استعمال علنی لباس های رسمی یا متحدالشکل
مأموران کشورهای بیگانه یا نشانها یا مدالها یا سایر
امتیازات دولت های خارجی وسیله تجاربان در ایران
بشرط معامله متقابل یا در صورتی که موجب اختلال در
نظم عمومی گردد مشمول مقررات این ماده است.

تبصره - استعمال البسه و اشیاء مذکور در این
ماده در اجرای هنرهای نمایشی مشمول مقررات این
ماده نخواهد بود.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۳ بهمن ماه ۱۳۴۹ با
حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به اجازه حمل و
استعمال اسلحه وسیله نگهبانان بانکها را که بشماره
۱۴۴۴ چاپ شده است برای شور اول مطرح کرد و
گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و
تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست
(اضحاری نشد) نسبت بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم
ختمها و آقایی که موافقت خواهند می کنند قیام فرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است
نظری نیست (اضحاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت
می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه قانون اجازه حمل و استعمال اسلحه
بنگهبانان بانکها پیشنهاد می نماید تبصره زیر بعنوان تبصره
۳ افزوده شود.

تبصره ۳ - بانکها و مؤسساتیکه از مقررات این
قانون استفاده مینمایند موظفند نگهبانان حامل سلاح خود را
در برابر حوادث هنگام خدمت بیمه نمایند.

با تقدیم احترام دکتر طالع - دکتر عاملی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

مختصراً در مورد لایحه اجازه حمل و استعمال اسلحه
بنگهبانان بانکها پیشنهاد میشود تبصره زیر بماده واحده
اضافه شود:

تبصره - ... نگهبانان مشمول این قانون هنگام حمل
و استعمال اسلحه در مدت نگهبانی از نظر انضباطی مشمول
قوانین مربوط خواهند بود.

با تقدیم احترام - حسن صیائی

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به
کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

گزارش شور اول از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۴ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور آقای صادق احمدی معاون وزارت دادگستری و نیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه اصلاح ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی را که بشماره ۱۴۷۷ چاپ شده است مطرح کرد و گزارش کمیسیون دادگستری را در اینمورد بتصویب رسانید

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد

مخبر کمیسیون نظام - ملک زاده آملی

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۵ بهمن ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح ماده ۱۲۶ قانون مجازات عمومی را که بشماره ۱۴۷۷ چاپ شده است مطرح کرد و گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد بتصویب رسانید

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

مخبر کمیسیون کشور - کلانتر هزمزی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور ماده واحده ای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می شود

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم ماده واحده بصورت زیر اصلاح گردد

ماده واحده ...

استعمال غلنی لباسهای رسمی یا متحدالشکل مأموران کشورهای بیگانه یا نشانها یا مدالها یا سایر امتیازات دولت های خارجی وسیله خار جیان در ایران بشرط معامله متقابل مجاز است ولی هر گاه موجب اختلال در نظم عمومی

گردد مشمول مقررات این ماده خواهد بود.

تبصره - استعمال البسه ... الی آخر

دکتر اسفندیاری

رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم به کمیسیون های مربوط ارجاع می شود.

۱۲ - طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع به تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

لوايح تفریح بودجه که طی دوره بیست و یکم و بیست و دوم تقنینیه بکمیسیون بودجه ارجاع و در برنامه کار کمیسیون قرار داشته اند طی جلسات کمیسیون بودجه هر دو دوره بکرات از نظر نحوه رسیدگی و طرز تقدیم گزارش بمجلس شورای ملی مورد بحث و تعاضی افکار قرار گرفته اند و از آنجا که لایحه تفریح بودجه با توجه بمقتضای محاسبات عمومی وجه خاص داشته و بایستی طبق مقررات قانون مذکور بر حسب موازینی که در آن قانون پیش بینی شده تدوین و تقدیم مجلس گردد و همچنین سابقه ای از کیفیت بررسی و نحوه تقدیم گزارش از طرف کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی درست نبود ضرورت داشت در تهیه اولین گزارش لایحه تفریح بودجه از طرف کمیسیون دقت کافی مبذول شود تا این گزلیش و بویخ مشی متخذه در تهیه و تنظیم گزارش که در صورت تصویب نمایندگان محترم سرمشقی مصاب برای رسیدگی بلوا یخ آینده تفریح بودجه خواهد بود از جهات مختلف رویه ای صحیح و در جهت مقررات قانون و روح لایحه و سنت قانونگذاری بوده باشد.

همانطور که نمایندگان محترم استحضار دارند لوایحی که از طرف دولت برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد میشود باید مشتمل بر ماده بامواد بوده و آن مواد باید باهم مربوط و با عنوان لایحه تناسب و ارتباط داشته باشد در صورتیکه بموجب قانون محاسبات عمومی که در حقیقت در تنظیم لایحه تفریح بودجه نص خاص تلقی میشود

تنظیم لایحه تفریح بودجه ملاحظه میشود کلیه لوايح تفریح بودجه که به مجلس شورای ملی تقدیم گردیده و به کمیسیون

بودجه ارجاع و عین لوايح نیز در موقع تقدیم به نظر نمایندگان محترم رسیده است بدون تعیین ماده یا مواد تنظیم و تقدیم شده اند و چون گزارش مصوبات کمیسیونها در مورد کلیه لوايح علی ای حال شامل ماده بامواد بوده است این امر برای کمیسیون بودجه که آیا برای لایحه تفریح بودجه نیز باید

ماده واحده ای پیشنهاد یا صرفاً به تقدیم گزارش اکتفا گردد بحثی را پیش آورد که طی جلسات بسیار با دقت تمام مورد بر خور و عقاید و تعاضی افکار قرار گرفت بحث در این باره طی جلسات عیدیه ادامه یافت و نظرات

مختلف مورد بررسی قرار گرفت و بالاخره کمیسیون باین نتیجه رسید که با توجه باحکام قانون محاسبات عمومی و با عنایت باینکه لایحه تفریح بودجه در حقیقت گزارش اجرای بودجه و مشتمل بر عملیات قطعی انجام شده ای است که طی دوره مالی بودجه صورت گرفته و از نظر ماهیت وسیله ای است تا با مطالعه و بررسی آن بتوان در

اجرای کلی بودجه و کیفیت تنظیم بودجه مورد اجرا و توفیق دولت در نیل باهدافی که بودجه بر آن اساس تدوین و تنظیم گردیده قضایاتی متکی بر ارقام و اعداد و حقایقی غیر قابل تردید و انکار بعمل آورد و ضمیمه کمیسیون بودجه این است

گزارشی که از نتیجه بررسی کلی حاصل از مقایسه از مقام پیش بینی شده در بودجه و ارقام قطعی وصولی و خرج شده و همچنین اظهار نظر دیوان محاسبات مایه خواهد گرفت بساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم دارد تا نمایندگان محترم بتوانند توفیق دولت را در تنظیم و اجرای بودجه که لامحاله شامل :

۱ - صحت ارقام پیش بینی در آمدها .

۲ - انجام هزینه های پیش بینی شده در محدوده بودجه عادی و عمومی .

۳ - اجرای برنامه های مورد نظر در سال مالی بودجه .

۴ - رعایت مقررات و موازین قانونی در مصرف اعتبارات و پرداختهای مربوط .

۵ - بررسی کلی وضع اقتصادی و مالی مملکت در دوره مالی بودجه خواهد بود مورد بررسی و داوری

لایحه تفریح بودجه را فارغ از ماده بامواد دانسته و مقرر داشته است :

ماده ۴۸ - لایحه مزبور باید حاوی گزارش امور مالی دوره عمل گذشته و متضمن صورت ارقام قطعی تمام اعتبارات و عایدات وصولی و مخارج سه مالی قبل بوده و نتیجه قطعی معاملات کل بودجه مصوب را بطور روشن نشان دهد .

ماده ۴۹ - صورت حسابهای ضمیمه لایحه تفریح بودجه باید با رعایت تقسیمات بفضول و مواد بودجه عایدات و مخارج تنظیم و به مجلس شورای ملی پیشنهاد گردد .

ماده ۵۰ - صورتیکه در تحت عنوان عایدات و مخارج بلایحه قانونی تفریح بودجه منضم خواهد شد باید اطلاعات ذیل را حاکی باشد :

الف - صورت حساب بودجه عایدات :

۱ - عوائد پیش بینی شده سه مالیه گذشته .

۲ - وجوهی که در دوره عمل گذشته وصول شده است .

۳ - اضافه یا کسر .

ب - صورت حساب بودجه مخارج :

۱ - اعتبارات متبویه .

۲ - مخارج تأدییه شده تا آخر دوره عمل بتفکیک فصول و مواد بودجه .

۳ - مخارجی که بدوره عمل بعد منتقل و تأدییه می شود بتفکیک فصول و مواد بودجه .

۴ - جمع مخارج بتفکیک فصول و مواد بودجه .

۵ - صرفه جوئی قطعی سه مالیه بتفکیک فصول و مواد بودجه .

ماده ۵۱ - علاوه بر صورت محاسبه بودجه عایدات و مخارج که بشرح ماده فوق باید تهیه و ضمیمه لایحه تفریح بودجه گردد مدارک و مستندات مفصله ذیل را نیز باید باضمام آن بمجلس شورای ملی تقدیم نمود :

۱ - صورت حساب وزارتخانه ها .

۲ - صورت محاسبات کل مالیه .

۳ - راپرت سالیانه دیوان محاسبات .

و با توجه به نصوص مصرحه ناظر بر کیفیت تدوین و

قرار دهند و اینک با توجه بمطالب مشروحه فوق گزارش رسیدگی بلاجه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور را باستحضار میرساند.

لاجه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور در جلسه پنجشنبه ۱۳۳۷/۱۲/۲۸ دوره نوزدهم قانونگذاری از طرف دولت وقت بمجلس شورای ملی تقدیم و در همان تاریخ بکمسیون بودجه ارجاع گردیده و چون لایحه مذکور تا تاریخ ۱۳۴۳/۲/۱۷ مورد رسیدگی در کمسیون واقع نگردیده بود مجدداً بر حسب تقاضای شماره ۱۵۱۲ مورخ ۱۳۴۳/۲/۱۷ دولت بار دیگر برای رسیدگی به کمسیون بودجه احاله شده است.

لایحه تفریح بودجه طبق ماده ۴۷ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۱۰ باید منتهی تا دوازده ماهه از روز ختم سنه مالی بمجلس تقدیم گردد و بنا بر سوابق موجود لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور اولین لایحه تفریح بودجه ای است که بمجلس شورای ملی تقدیم شده و گزارش دیوان محاسبات منضم به لایحه مذکور مبین آن است که عدم تنظیم و تسلیم لایحه تفریح بودجه از سال ۱۲۸۹ تا سال ۱۳۳۶ به علت حوادث گوناگون و تغییر قوانین و همچنین وقفه در انتخاب مستشاران دیوان محاسبات بوده و بهر تقدیر بحق خواه بود که از دولت وقت و مأموران وزارت دارائی و دیوان محاسبات و ادارات وابسته که توانسته اند برای اولین بار وظیفه ای را که از بدو مشروطیت تا آن تاریخ بعهده تعویق افتاده بود بانجام برسانند قدر دانی بعمل آید.

لاجه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور بار عایت مواد ۴۶ تا ۵۲ قانون محاسبات عمومی منضم:

- ۱ - خلاصه در آمد و هزینه کل کشور بر اساس ردیف های بودجه مصوبه کل کشور.
- ۲ - صورت حسابهای تفصیلی در آمد کل کشور.
- ۳ - صورت حسابهای هزینه وزارتخانه ها و ادارات کل.
- ۴ - صورت حساب هزینه های پرداخت شده از اعتبارات عمومی کشور.
- ۵ - گزینش دیوان محاسبات.

تنظیم و تقدیم گردیده که با مطالعه بودجه مصوب سال مذکور نکات زیر روشن میگردد:

بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور بموجب ماده واحده قانونی بودجه سال مذکور با پیش بینی در آمدی بالغ بر -/۱۰۰۵۹۱۰۰۲۱۹۴ ریال و از حیث هزینه مبلغی معادل -/۱۰۰۵۵۶۳۶۸۱۰ ریال بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است.

لاجه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ که بموجب گزارش دیوان محاسبات منضم به آن ارقام وصولی و پرداختی مندرج مورد گواهی و تأیید قرار گرفته حاکی از آنست که در سال مالی ۱۳۳۶ جمع کل وصولی بالغ بر -/۲۰۸۷۵۹۰۳۰۲۳ ریال بوده و با مقایسه با مجموع در آمد های پیش بینی شده مبلغ -/۱۰۶۴۱۵۶۰۷۶ ریال (۵/۱۰ درصد) کسر و وصول داشته است و همچنین جمع کل هزینه های پرداخت شده بالغ بر -/۲۰۸۱۷۱۴۵۷۷۳ ریال است که با مقایسه با مبلغ -/۲۱۹۴۵۵۶۳۶۸۰ ریال جمع کل اعتبار بودجه و مبلغ -/۱۲۴۹۶۶۸۷۵۸ ریال اضافه اعتبارات مصوب سال مذکور مبلغ -/۲۳۷۸۰۸۶۶۶۵ ریال کمتر پرداخت شده است که نسبت بمجموع اعتبارات پیش بینی شده رقمی را معادل دوازده درصد تشکیل میدهد.

در مورد در آمد های سال ۱۳۳۶ این نکته قابل توضیح است که طبق فهرستهای منضم بلاجه تفریح بودجه وضع وصولیهای دولت از منابع مختلف در آمد با مقایسه با ارقام مندرج در بودجه یکسان نبوده زیرا در باره ای از منابع اضافه وصولی و در بعضی دیگر کسر وصول وجود داشته که در نتیجه در جمع کل رقم -/۱۰۶۴۱۵۶۰۷۶ ریال مذکور کسر وصول نسبت به پیش بینی پیدا شده است مجموع افزایش وصولی از منابع مختلف بالغ بر -/۲۳۴۳۹۹۲۸۰۱ ریال و مجموع کاهش وصولی از منابع مختلف بالغ بر -/۳۴۰۸۱۴۸۸۷۸ ریال میباشد که رقم کاهش نسبت بمجموع پیش بینی در آمدها رقمی بالغ بر ۱۵/۵ درصد و رقم افزایش نسبت بمجموع پیش بینی در آمدها رقمی را بالغ بر ۱۰/۵ درصد تشکیل میدهد و مابه التفاضل مجموع کاهش و افزایش که رقمی بالغ بر -/۱۰۶۴۱۵۶۱۱۷۶ ریال است در سطح مجموع در آمد هانما بشگر ۵ درصد کسر وصولی است. دقت در ارقام فوق گویای این مطلب است که اجرای بودجه سال ۱۳۳۶ با توجه به ارقام قطعی وصولی

و هزینه در سطح هزینه در صد نسبت به اعتبارات مصوب و در سطح در آمد با توجه به افزایش و کاهش وصولی از منابع مختلف در آمد بمیزان ۵ درصد نسبت به ارقام پیش بینی شده اختلاف داشته است.

با توجه بمطالب مشروحه که کمسیون بودجه لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور را بمأخذ -/۲۰۸۷۵۹۰۳۰۲۳ ریال وصولی از منابع در آمد بشرح مندرج در لایحه و بمأخذ -/۲۰۸۱۷۱۴۵۷۷۳ ریال هزینه بشرح مواد و فصول مندرج در لایحه که صحت آنها بتأیید دیوان محاسبات رسیده است تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بساحت مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمسیون بودجه - دکتر بهبهانی

رئیس - نسبت به گزارش کمسیون بودجه نظری نیست آقای مؤید امینی بفرمائید.

مؤید امینی - در ماده ۵۱ بهتر است بجای کلمه راپرت بسالیانه گزارش سالیانه نوشته شود.

رئیس - متن قانون است که نمیشود تغییر داد. آقای پزشکپور بفرمائید.

پزشکپور - استدعا میکنم رئیس یا مخبر کمسیون بودجه راجع باین گزارش توضیح دقیقی بدهند.

مغزی - چند اصلاح عبارتی است عرض میکنم در سطر چهارم صفحه اول قرار گرفته اند باید نوشته شود قرار گرفته است چون ذیروح نیست دیگر در سطر ۶ کلمه «همچنین» چون باید باشد.

رئیس - اینها در مقدمه است در مواد نیست. آقای مرتضوی ممکن است توضیحی بفرمائید.

مرتضوی - همانطور که در متن گزارش تقدیمی کمسیون بساحت مقدس مجلس شورای ملی مطالعه فرموده اند و با قرائت گزارش نیز استماع گردید لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور اولین لایحه تفریح بودجه ای است که بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده و از بدو مشروطیت تا آن تاریخ تقدیم لایحه تفریح بودجه عملی نگردیده است. این لایحه در تاریخ ۱۲ اسفند ماه ۳۷ از طرف دولت وقت بمجلس تقدیم و در همان تاریخ برای رسیدگی بکمسیون بودجه دوره نوزدهم قانونگذاری

ارجاع شده دومین لایحه تفریح بودجه مربوط به سال ۱۳۳۷ میباشد که در موعد مقرر قانونی از طرف همان دولت تقدیم گردیده است بار دیگر در تقدیم لایحه تفریح بودجه فترتی پیش میاید تا سال ۱۳۴۳ که لایحه تفریح بودجه مرتب و بموقع تقدیم گردیده اند.

بطوری که در متن گزارش ملاحظه فرموده اید در خلال این مدت و در دو دوره تخمیناً ۲۱ و ۲۲ لایحه تفریح بودجه در دستور کار کمسیون بودجه بوده است نهایتاً چون نخستین بار بود که این لایحه مورد بررسی قرار میگرفت و سابقه و رویه ای از گذشته بردست نبود در جلسات متعدد و صرف ساعات بسیار موضوع مورد بحث و تعاضی افکار اعضاء محترم کمسیون بودجه قرار گرفت و تمام کوشش و هم کمسیون این بود که با توجه بوجه خاص لایحه تفریح بودجه و رویه ای صحیح در تهیه و تنظیم گزارش کار کمسیون بمجلس شورای ملی جستجو شود شاید این سؤال پیش بیاید ما لایحه قانونی بسیار داشته ایم که گزارش آنها تقدیم مجلس گردیده و لایحه تفریح بودجه چه استثناء و تفاوتی داشته است که اینهمه احتیاج به بحث و مذاقه و مذاکره و حتی مشاوره برای ضرر تنظیم گزارش را ایجاب کرده است در این جا لازم است باستحضار نمایندگان محترم برسانم که لایحه بودجه و تفریح بودجه از لحاظ مهیت و خصوصیت خودشان با سایر لایحه قانونی که از طرف دولت تقدیم میشود قابل مقایسه نیستند سایر لایحه احکام منجز و خاصی را در موادی معین و مشخص در بردارند در صورتیکه لایحه بودجه منضم برنامه مالی و حواری پیش بینی هائی است که جنبه قطعیت ندارد و بنا بر تعریفی که همین روزها به نظر فرسیده لایحه بودجه در حقیقت برنامه اجرایی مجموعه قوانین مصوب مالی است در برهه ای معین از زمان یا بعبارت دیگر لایحه بودجه مبتنی بر قوانینی است که قبلاً به تصویب مجلس رسیده اند. لایحه تفریح بودجه هم در حد خود عبارت است از گزارش اجرای بودجه مربوط و میتواند آن را بک گزارش توجیهی تلقی نمود که از طرف مجری بودجه مجلس تقدیم میشود اگر ایشانه نکند مناداً ۹۱ آیین نامه داخلی مجلس در مورد کیفیت تنظیم و تقدیم لایحه از طرف دولت مقرر داشته است که لایحه باید منضم ماده با مواد بوده و آن مواد هم باید با هم ربط و تناسب داشته باشند و این تنها توجیه قانونی است

که ناظر است بر طرز تهیه و تدوین لوایح بطور کلی . ولی در مورد لایحه بودجه ملاحظه میشود .

این لایحه که برنامه مالی - عمرانی و اقتصادی مملکت است پیوست ماده واحده ای است که به تصویب میرسد و دقت در متن ماده واحده نشان میدهد که خود شامل دو جزء است یکی مبلغ در آمد پیش بینی شده در سال مالی و دیگری اجازه پرداخت اعتبارات مندرج در بودجه از محل وصول در آمدها و در حقیقت تنها آن قسمت از ماده واحده که اجازه پرداخت است جنبه تجویزی و وجه قانونی دارد . والا خود بودجه که صرفاً یک برنامه پیش بینی شده است و لازمه اجرای آن گذشت زمان میباشد مانند مواد سایر قوانینی که جنبه قاضیت دارد نیست - لایحه تفریح بودجه نیز بمنابت الزامی از لایحه بودجه از این استثنا مستثنی نیست بخصوص که در مورد لایحه تفریح بودجه و کیفیت تنظیم آن نصوص قانونی هم وجود دارد و مواد ۴۶ تا ۵۲ قانون محاسبات عمومی ناظر بر طرز تهیه و تنظیم لایحه تفریح بودجه است و شاید لایحه تفریح بودجه تنها لایحه ای است که بموجب نصوص خاص تنظیم آن در محدوده دستورات معینی قرار دارد و لایحه تفریح بودجه بر آن اساس تهیه و تنظیم و تقدیم میگردد . دقت در مواردی که بعرض رسید نشان میدهد که لایحه تفریح بودجه تحت ماده یا مواد تقدیم مجلس نمیشود بلکه حاوی گزارش دیوان محاسبات و ضمائم خاصی است که در آن مواد تصریح شده و کلیه لوایح تفریح بودجه که تا این تاریخ تقدیم گردیده و طبق مواد مذکور تهیه و تدوین شده اند بدون عنوان ماده یا مواد تقدیم گردیده .

بهنگام طرح لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ هر چه سوابق را گشتیم تا ببینیم پیشینیان ما در این باره چه کرده اند متأسفانه سابقه ای بدست نیامد و با مذاکره با دوستانیکه در آن دوره سمت نمایندگی داشته اند و عضو کمیسیون بودجه بوده اند روشن گردید که در آن تاریخ هم مواجه با این اشکال شده بودند که آیا باید لایحه تفریح بودجه طی ماده واحده ای بتصویب برسد یا اینکه لایحه بطور کلی با توجه بگزارش کمیسیون تصویب خواهد رسید بخصوص اینکه در ماده ۴۶ قانون محاسبات عمومی تفریح بودجه امری جدا از لایحه تفریح بودجه دانسته و متذکر گردیده که تفریح بودجه بوسیله تصویب لایحه تفریح بودجه بعمل میآید .

دقت در این مسائل در موقع بررسی لایحه تفریح بودجه مباحث طولانی و میدانی برای برخورد عقاید پیش آورد که ضرورت آنها از این نظر بیشتر احساس میگردد که اولین گزارش کمیسیون و اولین تصمیم مجلس در مورد این لوایح سرمشق و زوبه ای خواهد بود برای لوایح مؤخر . لایحه تفریح بودجه که تنظیم آن طبق نصوص مربوط صورت میگردد بیشتر متکی بگزارش دیوان محاسبات است زیرا نظارت مجلس در صحت اجرای بودجه و مقررات مربوط مالی از طریق این دیوان صورت میگردد و این گزارشی است که میزان موفقیت دولت در اجرای بودجه و همچنین رعایت مقررات مربوط را روشن میسازد بعید نیست که در ضمن این گزارش بمواردی برخورد شود که حاکی از تخلفات از قوانین باشد یا از عدم موفقیت دولت در وصول درآمدهای مورد پیش بینی یا اجرای برنامه های مورد نظر حکایت کند و ای ارقام وصولی و هزینه های انجام شده که به تأیید دیوان هم رسیده است گویای واقعیاتی است که خارج از بحث توفیق یا عدم توفیق دولت فی حد ذاته قابل رد یا انکار نمی باشند و تفریح بودجه که در واقع متکی بر همین ارقام و اعداد قطعی و غیر قابل تردید است مسأله ای است جدا از بحث کلی در نتیجه گیری از اجرای بودجه . قوانین مالی بدیوان محاسبات این اجازه و اختیار داده است که اگر بموردی برخورد نماید که پرداختی برخلاف مقررات و بدون رعایت قانون صورت گرفته مرتکب را تحت تعقیب قانونی قرار دهد و بکیفر مقرر برساند اما باز همین مسأله در تفریح بودجه که لامحاله متضمن همان پرداخت غیر قانونی است بی اثر میباشد زیرا اعلی ای حال پرداختی صورت گرفته و وجهی از خزانه دولت خارج شده است .

بنابراین بررسی لایحه تفریح بودجه چه در کمیسیون بودجه و چه در مجلس شورای ملی از یکطرف مواجه با صورت حسابها و صورت وصولی ها و ارقام و اعدادی است که با عنایت بگزارش دیوان محاسبات مسأله ای قطعی و انجام شده هستند و از طرف دیگر ارزیابی نتایج حاصل از اجرای بودجه و مقایسه آن با اهداف مورد نظر در بودجه مربوط که در نهایت امر به قضاوت کلی در توفیق یا عدم توفیق دولت مجری بودجه خواهد انجامید می باشد و توجه می فرمائید که تلفیق تصویری این دو مطلب در یک قالب خالی از اشکال نیست .

بهر تقدیر همان طور که عرض کردم در هر سالی که رسیدگی بلوایح تفریح بودجه جز به کمیسیون بوده منفصلاً به بحث و مطالعه پرداخته ایم و با شخصیت هایی که صاحب نظر بوده اند شور و مشورت شده است و بالاخره باین نتیجه رسیدیم که فارغ از طرح ماده واحده به تقدیم گزارش مبادرت گردد و چون بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور بصورت برنامه ای تدوین نگردیده مطالعاتی که در لایحه تفریح بودجه سال مذکور بعمل آمد صرفاً از نقطه نظر توفیق دولت در اجرای بودجه در مورد وصول درآمدها و کیفیت پرداخت ها بوده و بدیهی است در لوایح تفریح بودجه سنوات بعد که بودجه های مربوط بصورت برنامه تقدیم و تصویب شده اند میدان وسیع تری برای بحث و مطالعه خواهیم داشت و با توجه باینکه درآمدهای وصولی در آن سال نسبت بمأخذ بیست میلیارد جمع درآمدهای پیش بینی شده فقط ۵٪ اختلاف داشته میتوان بودجه سال مذکور را یک بودجه موفق دانست که آنها با صرفه جوئی جبران شده است .

لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ که بعنوان اولین لایحه تفریح بودجه گزارش آن تقدیم گردیده همان طور که در متن گزارش ملاحظه فرموده اند کمیسیون بودجه باین نتیجه گیری از مباحث مفصلی که بعمل آورد معتقد است لایحه تفریح بودجه که پس از اجرای بودجه تنظیم و تقدیم میگردد میتواند ضوابط محکم و قطعی و غیر قابل تردیدی بدست بدهد که با دقت در آنها میتوان میزان موفقیت دولت را در اجرای بودجه و سیاست های کلی مملکتی ارزیابی نمود و نمایندگان محترم با گزارش توجیهی که کمیسیون تقدیم خواهد نمود قضاوتی درست مبتنی بر ارقام و اعداد بعمل آورند ولی لوایح بودجه که متضمن ارقام و اعداد وصولی و پرداختی است که صحت آنها به تأیید دیوان محاسبات که در حقیقت بعنوان نماینده و بمنزله چشم مجلس بر دخل و خرج مملکت نظارت داشته است رسیده مسأله ای است جداگانه که با تصویب لایحه بودجه به مرحله نهائی تصویب خواهد رسید .

گزارشی که تقدیم شده و از نظر نمایندگان محترم گذشته است با توجه آنچه که معروض گردید تنظیم گردیده است و بدیهی است در صورتیکه روبه منتهی از طرف کمیسیون مورد تأیید نمایندگان محترم قرار گیرد لوایح

دیگر تفریح بودجه بهمین نهج بررسی و گزارش مربوط تقدیم خواهد شد و بدیهی است تصمیم نهائی با مجلس محترم است (احسن).

رئیس - آقای پزشکپور فرمائید .

پزشکپور - همکاران گرامی با توجه به اینکه آنچه که حالا مورد بحث است یک بررسی و تعیین تکلیف نسبت به نخستین تفریح بودجه با لایحه تفریح بودجه است که بهرحال در طی تاریخ مشروطیت ایران در مجلس شورای ملی مطرح میشود و با توجه بتوضیحاتی که در این گزارش منعکس است که البته من این را گزارش می بینم لایحه تفریح بودجه (دکتر اسفندیاری - گزارش است) بلکه گزارش است نه لایحه تفریح بودجه و با توجه بتوضیحاتی که جناب مرتضوی دادند مسئله مهم باین کیفیت مطرح است که مجلس شورای ملی بچه فرم و مشکل و بچه کیفیت مسئله تفریح بودجه را حل و فصل میکند بنابراین بررسی که اینجا میشود و تصمیمی که مجلس شورای ملی اتخاذ خواهد کرد رویه ای خواهد شد برای سالهای آینده . پس ایجاب میکند با توجه باینکه مدت مدیدی این امر قانونی بعهده تعویق افتاده است ولی خوب فعلاً لایحه تفریح بودجه یکی از سالهای گذشته بمجلس شورای ملی داده شده است و امروز مطرح است واقعاً باید با دقت اطراف و جوانب آن مورد بررسی قرار گیرد که این تصمیمی که مجلس میگیرد یک راهنمای صحیح و ثمر بخشی برای آتی باشد . من از دو نظر موضوع را بررسی میکنم یکی از نظر فرم و شکل و دیگری از نظر محتوی گزارش کمیسیون بودجه . از نظر فرم و شکل ما زیاد دچار اشکالی نیستیم زیرا بعقیده من همان رویه ای که برای لایحه بودجه مطرح است برای تفریح بودجه هم میتواند معمول باشد بخصوص بودجه هایی که در سالهای اخیر تقدیم مجلس شورای ملی شده است این نظر را بهتر روشن میکند یعنی آنچه در مجلس شورای ملی مطرح میشود و در جلسه نسبت بآن اخذ رأی میشود آن لایحه بودجه است که دولت میدهد البته این پیوست لایحه بودجه با پیوست گزارش که کمیسیون بودجه میدهد لایحه تقدیمی دولت هست آنها به گزارشی که کمیسیون پس از بررسی تقدیم کرده است تا حدی روشن میکند مجلس شورای ملی را نسبت به محتویات بنا منضمات

میخواهد و منکر است. بنابراین پیشنهاد فریب بودجه طبیعتش را که در این است که توجیع عمدتاً نمیتواند باشد البته آنچه را که صورت به صورت تفریح بودجه تقدیم مجلس میکند به نظر من است چون در این نامه پیش بینی شده است خوب صریح است مورد خاص و این کیفیت است و این گریه من است که بهمدار کیفیت اینجا بررسی میکنند ولی آنچه که مطرح میشود در مجلس شورای ملی نباید اخذ آری بشود بعد از آنکه دولت میدهد که این لایحه را در صورت ۱۳۳۶ داده اند و شاید توفیق توزیع شده باشد و بعد از آنکه رسیدن و بعد هم بکه کمیسیون بودجه رفته باشد و کمیسیون بودجه بر اساس آن مطالعات و بررسیهایی کرده اند و در این گزارش را تنظیم کرده باشند ولی آنچه که در این جلسه مطرح است گزارش کمیسیون بودجه است که لایحه دولت بنا بر این از نظر فرم کار و شکل رسیدگی نه گزینی را غرض میکند و پیشنهادی را که مطرح میکند خدمت همکاران گرامی این است که همان لایحه دولت پنجم مطرح شود البته کمیسیون بودجه هم گزارش را بیوست آن لایحه کرده که منعکس باشد و من همیشه بررسی بسیار دقیق و خوبی شده از لحاظ فنی یعنی که کمیسیون بر اساس چه موازینی باید این بررسی را بکند و گزارش خودش را بر اساس چه موری باید تنظیم کند و بسیار اساس درستی را در این گزارش داده است و توضیح جناب عالی آقای مرتضوی در این مورد همان مطلب بود که مجلس شورای ملی را در این مورد بررسی قرار دادند که نسبت با لایحه تفریح بودجه بر اساس چه موازینی رسیدگی بکند آیا باید صرفاً رسیدگی بکند بر اساس اعداد خشک یا صرفاً رسیدگی بکند صرف معده از نظر هزینه و در آمد تطبیق بکنند یا نه پس بکنند از نظر موازین حقوقی و غیره که گزارش دیوان محاسبات درست است با درست نیست و اشکالی هست یا نیست و مشخصاً در این گزارش که کمیسیون بودجه داده است و بنا بر این خوب است و ضوابط پنجگانه ای را در اختیار گرفته اند یعنی در واقع پیشنهاد شده است به مجلس شورای ملی که در هر بودجه در موقع رسیدگی به لایحه تفریح بودجه بر اساس این موازین پنجگانه نسبت به اقدامات کلی و مالی دولت در این سال مالی رسیدگی شود و این نظر که لایحه صحیح

بودجه متجاوز از هشت سال است در این باره مشغول مطالعه است و آنچه توانسته اند بصورت گزارش در آورده اند بنا بر این تصور میکنم بهتر باشد دنبال بحث را بجلسه آینده موکول کنیم (صحیح است) و لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ هم در که بیرون هست مراجع بفرمایند و هر یک از نمایندگان محترم نظری داشته باشند ابراز کنند تا لایحه بصورت بهتری بعرض مجلس شورای ملی برسد و باین ترتیب یقیناً بهتر خواهد بود.

دکتر یزدان پناه - بنده میخواستم نکته کوچکی را بعرض مجلس شورای ملی برسانم که جناب پزشکپور تصور کرده اند این گزارش که دولت تقدیم کرده است به نمایندگان داده نشده در صورتیکه قبلاً برای نمایندگان فرستاده شده

و میتوانند بررسی کنند

۱۳- ختم جلسه

رئیس - بهرحال لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۳۶ در اختیار هست در جلسه آینده که روز سه شنبه خواهد بود هر نظری بدین فرمائید بنابر این با اجازه خانها و آقایان محترم جلسه امروز را ختم میکنم.

تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً به اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(تعمیرات بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**

خلاصه میکند یکی در باره آنچه که در این جلسه باید رسیدگی کنیم که با توجه بتصویب قوانین و مقررات و روبرو کار و آئین نامه مجلس شورای ملی در این مورد آنچه باید رسیدگی شود لایحه تفریح بودجه است نه گزارش کمیسیون بودجه و در این جلسه لایحه تفریح بودجه مطرح نیست و استدعا میکنم از مقام ریاست که این لایحه تفریح بودجه در اختیار نمایندگان قرار بگیرد بعد از این لایحه که گزارش کمیسیون بودجه ملصق بآن است در جلسه مجلس شورای ملی مطرح بشود و نسبت به لایحه اخذ رأی بشود و برای سالهای آینده روبرو ای صحیح اتخاذ شود و دوم اینکه گزارش کمیسیون بودجه هم منطبق بر همین ضابطه باشد که در مقدمه گزارش گفته و کاملاً تنظیم گزارش کمیسیون بودجه را بر اساس این ۵ اصل من تأیید میکنم.

رئیس - چند نفر از نمایندگان میخواهند صحبت کنند و بنده خیال میکنم این چون اولین لایحه تفریح بودجه است که در مجلس شورای ملی مطرح میشود و میدانم که کمیسیون